

ELŐFIZETÉS

BELYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hóra 2 korona.
VIDÉKEN:
Egy évre 28 korona.
Egy hóra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
4-hasábos petit sor egyszer 20 Hl.
minden következőnél 16 Hl-ér.
Nyilatár sora 40 Hl-ér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:
Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:
Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 131.

Arad, 1906.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF.

Szombat, június 23.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vezérelők: Barabás összeférhetlensége.**
Irta: Tolnai János dr.
- Tulipán-ünnep Új-Szent-Annán.**
- A vízvezeték megváltása.**
- A belügyminiszter az aradi gyermekkór-házról.**
- A hunkirályság szépe.**
- Letartóztatott ügyvéd.**
- A hegyaljai motoros próbamenete.**
- Az aradi misériák.**
- Lueger szájaskodásai.**
- Gelenczovskit újból támadják.**
- Egy aradi urnó és egy házasságszédelgő.**
- Insultus egy veressel.**
- Jelölték gyűlése.**
- Tárca: A Szentpéteryek tartozása.**
Irta: H.-Hrabovszky Julia.
- Csarnok: Intő szó a szenvedélyre.**
Irta: Timár Szaniszló.

Barabás összeférhetlensége.

Arad, június 22

Barabás Béla elkésett lemondása nemcsak a politikai élet terén keltett erős emóciót, de egy igen érdekes jogi kérdést is felszínre vetett, melylyel, minden politikai és helyi szempont figyelmen kívül hagyásával, tisztán elméleti szempontból kívánok ezen a helyen foglalkozni.

A kérdésnek kiinduló pontját azon elv képezi, hogy az a képviselő, aki több kerület mandátumának jut birtokába, bizonyos időn belül nyilatkozni tartozik, hogy melyik megbízatást tartja meg, mert a parlamentarizmus alapelvéből folyik, hogy

egy képviselő több kerület képviselőjét állandóan meg nem tarthatja, hogy több kerület képviselőjének egyidejűleges megtartása az illető képviselőre nézve az *összeférhetlenség* egy nemét állapítja meg, melynek megszüntetése iránt a Háznak minden körülmények között intézkednie kell.

A házszabályok e tekintetben intézkednek is, még pedig akként, hogy a két vagy több kerületben megválasztott képviselő az igazolási eljárás befejeztétől számított nyolc napon belül nyilatkozni tartozik az iránt, hogy melyik mandátumot tartja meg. A házszabályok 158. szakasza ezen nyilatkozat, vagyis a lemondás elmulasztásának esetére azon szankciót állapítja meg, hogy ezen esetben az egész kérdés a Ház állandó összeférhetlenségi bizottsága elé kerül, mely azután bizonyos előírt szabályok szerint határoz a felett, hogy az illető képviselő mely kerületet fogja képviselni, vagy helyesebben mondva, hogy a két vagy több megbízólevél közül, melyik semmisítettik meg.

A jelen adott esetben a Ház elnöke által kitűzött preclusiv határidő eltelt, s csak ennek eltelté után érkezett Barabás Béla lemondó levele a Ház elnökéhez, ki a lapok hírei szerint azon nézetnek látszik hódolni, hogy a lemondás benyújtására tűzött nyolc nap elteltén, a később érkezett lemondásnak joghatálya nincs, s az összeférhetlenségi bizottság lesz hivatva megállapítani, hogy Barabás Béla két mandátuma közül melyik szűnik meg.

A házszabályok idézett intézkedésének célzata világosan az, hogy azon képviselőre nézve, ki a több mandátum birtoka által reá nézve előállott összeférhetlen helyzetet önként meg nem szünteti, az összeférhetlenségi bizottság határozata által történjék ez meg. Vagyis a házszabály itt a képviselő akaratnyilvánításának hiányát az összeférhetlenségi bizottság határozatával helyettesíti.

A kérdés már most csak az, hogy az a képviselő, a ki több mandátum birtokában lévén, záros határidő alatt nem nyilatkozik az iránt, hogy mely megbízásról mond le: elveszti-e azon jogát, hogy a kitűzött határidő letelte után egyik vagy másik mandátumról joghatályosan lemondhasson?

A házszabályok ide vágó rendelkezései tisztán gyakorlati célt szolgálnak. Egy bizonyos időpontra el akarják dönteni a többes mandátumok kérdését. E célra van megállapítva a nyilatkozatra nyitva tartott határidő, s ennek sikertelen letelte után a bizottsági döntés.

De kérdés az, hogy helye van-e a bizottsági eljárásnak, ha az illető képviselő a kitűzött határidő letelte után bár, de az összeférhetlenségi bizottság összehívása előtt önként megszüntette összeférhetlen helyzetét?

Kétségtelen, hogy a házszabályok megalkotói nem gondoltak a jelen esetre, s az illető szakaszok csak azon esetnek provideáltak, a midőn a lemondás *egyál-*

A Szentpéteryek tartozása.

Irta: M. Hrabovszky Julia.

Margit halászápadtan, arcából kikelve tá-molygott be Hermin néni szobájába.

— Vége! — tagolták vértelen ajkai alig hallhatóan, aztán lerokkadt az első székre.

— Mi történt? — kérdezte Hermin néni ijedten. Megtagadta atyád a beleegyezését?

Margit a fejét rázta és tompa, szívét facsaró hangon sutlogta:

— Dobó Imre meghalt.

— Meghalt? — kiáltott fel Hermin néni elsápadva. — Mit beszélsz? Hogyan? ... Mikor? ...

— Vadászaton ... tegnap. Megbotlott egy fatörzsben, elesett ... a fegyvere elsült ... megölte!

Hermin néni összecsapta a kezét.

— Borzasztó! Szegény fiu! — mondta remegő ajakkal. Aztán egy ideig egyikük sem szólt. Csendes rémülettel néztek egymásra, mialatt lelkiük ijedten mérlegelte a csapás horderejét.

— Ki hozta a hírt? — kérdezte végre Hermin néni. — Hát ha nem is igaz?

— Az erdőkerülő látta holtan. Éppen a szerencsétlenség részletét beszélte el atyámnak, mikor bementem hozzája.

— Tehát nem beszéltél volt még atyáddal? — kérdezte Hermin néni mohón.

— Nem beszélhettem, miután az erdőkerülő már nála volt.

— Hála Istennek! — sóhajtott fel megkönnyebbülve a néni. — Vallomások ilyen körülmények között katasztrófára vezetett volna! Atyádnak most már nem szabad semmit sem tudni! Erősnek kell lenned, Margit! Ne sejtse se ő, se más, mennyire sujt e halálhír!

— Oh! — nyögte Margit fájdalmasan, — nem bírom ki, belehalok!

— Nem halsz bele, le fogod győzni a fájdalmadat és férjhez fogsz menni Szentpéteryhez.

— Férjhez menni én? Megörültél Hermin néni?

— Nem ... sőt nagyon is eszemnél vagyok és gondolkozom helyetted is! Tegnap még szerencsétlenségnek tartottuk, hogy az öreg Szentpétery háztűznézőbe hozza ide a fiát. Tegnap még akadály volt ő Dobó és közölte... Ma mentőszál. Meg kell ragadnod. Férjhez kell menned és minden rendbe jó!

— Nem tudok ... és nem is akarok! Mi végből szinleljek? Mit bánom én most már atyám haragját? Az emberek mende-mondáját? Ő meghalt! Mindennek vége! Meg akarok halni én is!

— Örült beszéd! — mondta szokatlan erélylyel Hermin néni. — Fialat vagy, el fogod feledni Dobó Imrét és még boldog lehetsz! Tudod, hogy mindent megtettem értetek. pártoltam szerelmeitek, mert szerettem Imrét is ... hisz a keresztflam! De ő meghalt, fel nem

támaszthatjuk! Reád, magunkra kell most gondolnom. Azért fére minden gyengeséggel; a legkisebb elővigyázatlanúság veszélybe dönthet mindkettőnket. Atyád képes lenne ... jaj Istenem, gondolni se merék reá! Jer Margit ... elvezetlek a szobádba. Sird ki magadat gyermekem, sird ki — mondta gyöngyöden magához ölelve a leányt, kinek sápadt orcán az első könnyecsek gördültek alá, — a könnyek elmosás a lélek bánatát!

Margit ellenkezés nélkül engedte magát szobájába vezetetni és hagyta Hermin néni beszélni. Nem is hallotta a szavait: a halálra gondolt.

A halálra gondolt aztán még két nap és két éjjel, egyre töprengve, az öngyilkosság-nak melyik neme lenne a legkönnyebb és ... nem ölte meg magát. Félt meghalni.

Igy történt, hogy nyolc nappal Dobó temetése után, Margit kissé sápadtan, de annál érdekesebben, rózsaszínű ruhában, mosolyt erőltetve ajkaira fogadta atyjának kastélyában a két Szentpéteryt.

Idősb. Szentpétery László, a nyugalmazott buszárezredes, ifjúkori barátja volt Margit atyjának, Sümegi Pálnak. Oszinte szeretet átvette őket egymáshoz, Szentpéteryt azonfelül a hála is kötötte öreg barátjához, mert sohasem tudta feledni, hogy Sümegi egykoron nem csak az életét, de a becsületét is megmentette. Régen volt. A 7-es buszároknál szolgáltak mindketten. Sümegi már akkor is az a komoly, rendíthetetlen jellem volt, aminőnek őt egész életén át

talában nem, tehát sem a preclusiv terminus letelte előtt, sem annak utána be nem következett, vagyis azon esetre gondoltak csupán, melyben a kérdés az illető képviselő részéről *eldöntetlenül kerül a bizottság elé.*

Tovább vizsgálva a dolgot, a házszabályban sehol sem találunk oly intézkedést, mely kimondja, hogy a záros határidő alatt, le nem mondó képviselő elveszti a kerületek közötti választáshoz való jogát, hanem csak az van kimondva, hogy mi történjék akkor ha a lemondás *egyáltalában* be nem következik.

Büntető, jogenyésztő célzatot a házszabályok ezen szakaszának tulajdonítani nem lehet, s nem is forog fenn semmi indok arra nézve, hogy a törvényhozás a képviselőtől elvonja akaratnyilvánítási jogosultságát akkor, amidőn erre még fizikailag módja van.

Osszegezve a mondottakat, a házszabály illető szakaszainak célzata nem lehetett az, hogy a képviselőtől a két vagy több megbízólevél közötti választás jogát elvegye, hanem az, hogy a határidő megszabása által a több kerületet képviselő követeket nyilatkozatra bírja, s ha e nyilatkozat meg nem tétetnék, azt bizottság határozatával pótolja.

A nyilatkozattételre adott záros határidő tehát csak eszköz a cél elérésére, mely abban áll, hogy a több mandátum közötti összeférhetlenség megszüntetése. De a mennyiben a bizottsági eljárás kezdetéig az összeférhetlenség megfelelő módon, a képviselő lemondása által, megszűnik, nem is marad tere a bizottság működésének, mert az összeférhetlenség a képviselő lemondása által már de facto megszűnt. Arról pedig, hogy a képviselő lemondani bármikor jogosítva van fölösleges vitatkozni, de másrészt az összeférhetlenségi bizottság valamely képviselői mandátumról való lemondás jogos vagy jogtalan volta fölött határozni hatáskörrel sem bír.

Ezek alapján arra a végkövetkeztetésre jutok — szemben a nézetek többségével — hogy Barabás Béla lemondása joghatályos és hogy az összeférhetlen-

ségi bizottság az eset tárgyalásába bele sem bocsájtkozhatik, mert az összeférhetlenség a lemondással megszűnt, már pedig a bizottsági tárgyalásnak sem lett volna más célja, mint a felmerült összeférhetlenségi eset megszüntetése.

Dr. Tolnai János.

Tulipánünnep Ujszentannán.

(Az aradi Tulipánkert gyűlése.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, június 22

Nagyszabásu ünnepélyt rendez e hó 24-én, vasárnap Ujszentannán az aradi „Tulipánkert.” A hazafias ünnepség, amelynek fényes műsora van, az előjelek után ítélve, kitűnően fog sikerülni. Nemcsak Ujszentanna közönsége, hanem Aradmegye intelligenciájának jórésze is jelen lesz az ünnepségen. Az ünnepség keretében a pécskai lányok bemutatják a csipke készítését, valamint házilpari készítményeket is.

Az ünnepélyre belépőjegyül tulipánjelvények fognak szolgálni, amelyek Szabó Béla állami polgári iskolai igazgatójánál kaphatók.

Az aradi résztvevők délután 1 óra 52 perckor indulnak és 2 óra 44 perckor érkeznek Ujszentannára. Vissza a délután 6 óra 7 perckor induló motorral jönnek, amely 7 óra 28 perckor érkezik Aradra.

Az ünnepély műsora a következő:

1. Himnus. Éneklék Eötvös Mihály tanár vezetésével az ujszentannai áll. polgári fiú iskola tanulói. 2. Tulipán, sikalmi óda. Irta és szavalja Eötvös Mihály áll. polgári iskolai tanár ur. 3. Magyar Rhapsódia. I. Csál Ferencről. Zongorán előadja Adelmanné Hillier Irma urnő, községi tanítónő. 4. Ünnepi beszéd. Tartja ifj. Mahler György országgyűlési képviselő ur. 5. Tulipán dal. Éneklék a polgári iskola énekkara. 6. Rákóczi Ferenc Rodoston. Műdráma Ábrányi K. től. Szavalja Molnár Odón tanár ur, zongorán kíséri Adelmanné Hillier Irma urnő. 7. Magyar munka. Irta Németh Zsigmond. Szavalja ifj. Demkó István ur. 8. Részletek Bánk Bánból. Zongorán előadja Krasánszky Péter világios áll. iskolai tanító ur. 9. a) Amott kerekedik. b) Tulipán dal. c) Bicsi német. Krausz Anna urhölgy községi tanítónő vezetése alatt éneklék a női énekkar. 10. Kuruc dalok. Éneklék

Deák Sándor világios áll. iskolai tanító ur, tárogatón kíséri Joánovits Sándor zongorista ur, zongorán Krasánszky Péter ur. 11. Bezáró beszéd. Tartja Lázár Zóárd országgyűlési képviselő ur. 12. Szózat. Éneklék a polgári iskola énekkara.

Az aradi tulipánkert-szövetség holnap délután három órakor ülést tart gróf Károlyi Gyuláné elnöklété alatt, amelyen az ujszentannai tulipán-ünnepélyen kívül több fontos ügy kerül tárgyalás alá. Az elnökség ezután is felhívja az érdeklődő közönséget és az aradi „Fehér Kereszt egyesület” tagjainak figyelmét a hoinapi ülésre, amely után a résztvevők a Fehér Kereszt egyesület gyermekgondozónői tanfolyamának vizsgáját is testületileg meghallgatják.

A vízvezeték megváltása.

(Két havi halasztás.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, június 22.

Aradváros törvényhatósága ma — Károlyi Gyula gróf akadályoztatása miatt — *Institútoris* Kálmár polgármester elnöklété alatt rendkívüli közgyűlést tartott, amelyen kimondta, hogy a vízvezeték művek megváltási határidejét július elseje helyett *szeptember elsejére teszi.*

A rendkívüli közgyűlés lefolyása a következő volt:

Varjassy Lajos h. polgármester felolvasta a megváltási ár megállapítása végett kiküldött három bizottsági tagnak: Révész Adolfnak, Bing Gázának és Rosenberg Miksa dr.-nak alábbi beadványát:

Tekintetes városi tanács! Arad sz. kir. város közönsége június havi közgyűlésében a városi vízművek megváltását elhatározván, a megváltási ár megállapítása végett megalakított bizottság tagjaiul alulírottak választottak meg. A választást készségesen elfogadjuk s ígérjük, hogy a megváltási ár megállapításánál legjobb tudásunk szerint kizárólag a város érdekeit fogjuk szolgálni. Ebből kötelességünknek azonban csak úgy t. hatunk eleget, ha a megváltás időpontja július hó elseje helyett f. évi szeptember hó első napjában állapíttatik meg. Alul-

a vármegye ismerte. Szentpétery jóviláls természetében hajott a könnyelműség felé.

Főleg kártyaszünetedélye uralta őt és egy ízben annyira el is ragadta, hogy megfélemlésvén mindenről, a rábizott ezred pénzét is elkártyáztta. Életével akarta megfizetni könnyelműségét, de Sümegi idejekorán kicsavarta kezéből a pisztolyt és rendezte az ügyet, mielőtt az nyilvánosságra került volna. Ez az eset aztán még szorosabbá fűzte köztük a barátságot, bár az élet neuisokára elválasztotta őket egymástól.

Sümegi ott hagyta a katonaságot és gazdálkodni ment pompás birtokára, Szentpétery gazdagon házasodott, ment rangban fölfelé és megtartotta Sümeginék tett ígérését, nem nyúlt többé kártyához. Egyetlen fiának, Lászlónak — kit mintaszerűen nevelt — pedig több ízben elbeszélte példaként ifjúkori tévedését és nem mutatotta el hozzátenni: „Bármikor az életben Sümeginék vagy ivadékaiknak szüksége lenne reád, fiam, ne habozzál egy percig sem, mert apád egy régi tartozását rovod le a neked tett szolgálattal.”

Nagyon örült Sümegi Pál a Szentpéteryék látogatásán, tudta, hogy régi bajtársa háztüszőbe hozza a fiát. Még nem ismerte ugyan a fiatalabbik Lászlót, csak fénykép után, de annyi szépet hallott már róla! Erőlyes és mégis finom lelkületű, tanult, világiatott, példás gazda és a legjobb, leggyöngédőbb gyermek volt szülei iránt. Az ilyen vő már örömet elfogadná,

ha is en is úgy akarja, hogy a fiatalok megszeretik egymást.

Ez már egészen más lenne, mint Dobó Imre, az a nagyon csinos, de végtelenül könnyelmű, eladósodott földbirtokos, kit hamarosan is kiltított a házából, mikor észrevette, hogy Margitira hatással van a léha férfi széptevése. És azt hitte, ezzel elintézte a dolgot, pedig az apa szigora sokszor éppen az ellenkezőt éri el, mint célozza. Margit felt apjától és nem mert neki nyíltan ellenszegülni, de éppen olyan elszánt, akaratos természet volt, mint Sümegi Pál. Az apa ellenzése még csak jobban szította szerelmét a hódító külsejű Dobó Iránt, ki mindent elkövetett, hogy a szép, dús gazdag leányt biztosítsa magának. Hermina néni pedig nemcsak Margitot szerette majomszeretettel és volt végtelen gyöngye Iránta, de szerette keresztfiát, Dobó Imrét is nagyon és óhajtott volna, hogy Margitot megkapja. Margit elég gazdag kettőjüknek is — gondolta jóakarattal — és semmi rosszat nem velt észlekedni, midőn Margitnak atyja kijátszásában segített.

Igy történt aztán, hogy Margit visszaült a szabadsággal, mit Hermina néni elnézéséből élvezett és gyakrabban találkozott Dobó Imrével titokban, a kastély melletti bikfi-erdőben. Tapasztalatlan volt és szenvedélyes. Dobó pedig lelkiismeretlen, léha ember, aki csak azt akarta elérni, hogy Sümegi Pál ne ellenezhesse többé leánya férjhezmenetelét. Hogy mennyire ért cőit Dobó, azt megmagyarázta volna az a kínos vallomás, amelyet Margit akart meg-

tenni apjának ama végzetes reggelen, midőn olyan váratlanul értesült szerelmének hirtelen haláláról.

Négy hetet töltöttek Szentpéteryék Sümegi Pál kastélyában. Távozásuk előtt megtartották László és Margit eljegyzését. A szerelmes vőlegény, kit Margit egy csapásra meghódított ragyogó szépségével, érdekes egyéniségével, uszott a boldogságban. Tulboldogok voltak az öregek is. Margit bámulatraméltó ügyességgel játszotta a boldog menyasszony szerepét. Megkönnyebbülve sóhajtott fel Hermina néni, kinek kínos napja voltak Dobó halála óta és lelki-furdalásokat érzett, amiért olyan rosszul vigyázott Margitra. De most rendbe jó ismét minden. Meghatva öltelte magához Margitot az eljegyzés után és bátorítóláug sugta a fülébe:

— Isten eőt adott neked gyermekem, reméljük, hogy boldogságot is fog adni.

Margit felsőhajtott. Sőhaja azooban már nem a mult, de a jövő felé szállott, melynek dörögő homályából diadalmasan kezdett kiemelkedni a finom lelkületű László dölceg alakja.

Hat hónap mult el az eljegyzés óta. A mátkapár sűrűn levelezett ez idő alatt. László gyakran látogatta a menyasszonyát és mindig szerelmesebben távozott. Margit mosolya pedig már nem volt erőltetett, ha a vőlegényét fogadta.

írottik ugyanis egészségi okokból július közepén fűrdőre utazunk, minthogy pedig a szakértő bizottság megalakulása, az elnök megválasztása, a vízművek részvénytársaságának értesítésétől számított negyvenöt nap alatt, tehát távollétünk idejében volna eszakilendő, kérjük a megváltás időpontját július elseje helyett szeptember első napjában megállapítani. A szeptemberig való elhalasztás a megváltási árra nem bír befolyással, a városra nézve nem jár kárra; reméljük azért, hogy a tek. tanács pártolólaj terjeszti kérésünket a jövő havi közgyűlés elé. Kérésünk teljesítése esetében a megváltási szándékról a vízművek részvénytársaságát csak augusztus hó második felében kérjük értesíteni, hogy a szakértő-bizottság megalakulása oly időre essék, midőn mindannyian Aradra visszaérkezünk.

A közgyűlés a beadványban foglaltakat elfogadta és határozatilag kimondta, hogy a megváltási határidő szeptember elseje legyen.

A közgyűlés határozatát felterjesztették a belügyminiszterhez jóváhagyás végett.

A rendkívüli közgyűlés jegyzőkönyvének felolvasása után az ülés véget ért.

A belügyminiszter az aradi gyermekkórházról.

Andrássy Aradvárosa ellen.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 22

Az aradi gyermekkórház ügye a tegnapi napon eldőlt. Aradon tehát gyermekkórház lesz, akár akarja a város, akár nem. *Andrássy Gyula* gróf belügyminiszter, ha nem is hivatalosan, de eldöntötte a kérdést azzal, hogy a városnak a kért telek megtagadására vonatkozó határozatát *ésdi és tarthatatlan álláspontnak* nevezte, kijelentvén, hogy a kórházat mielőbb meg kell csinálni.

Ezen érdekes nyilatkozatról és annak előzményeiről tudósítunk a következőket jelenti:

Az ország összes gyermekmenhelyeinek igazgatói a tegnapi nap folyamán a belügyminisztériumban *Andrássy Gyula* gróf belügymi-

niszter személyes vezetése alatt ankétre gyűltek össze. Az ankétén az aradi gyermekmenhelyet *Leitner Ernő* dr. igazgató-főorvos képviselte.

A tanácskozás során szóba került a gyermekhalálozás megdöbbentő aránya, s ezzel kapcsolatban természetesen a gyermekvédelem kérdése is. A jelen voltak azon nézetűeknek adtak kifejezést, hogy a gyermekvédelmi akció egyik legfontosabb és legsürgősebb teendője volna, hogy minél több *gyermekkórházat létesítsen*. Felvetődött azaz eszme is, vajjon nem volna-e célszerű az összes gyermekmenhelyeknek megfelelő kórházakkal való kibővítése?

Andrássy e kérdés fölött igen hosszas eszmecserét folytatott a megjelentekkel, de végül azon nézetének adott kifejezést, hogy a gyermekvédelem ügyének ilyen rendezése e pillanatban lehetetlen, mert az exiex utáni beruházások és kiadások által amugy is erősen megterhelte belügyi budgetből nem lehetne a nagy költségeket fedezni.

Leitner Ernő dr. felvetette azt az eszmét, vajjon társadalmi uton nem lehetne-e a szükséges költségeket összehozni.

— Tudtommal Aradon így szerezték meg a szükséges összeget, — vágott közbe *Andrássy*. Mi van az aradi gyermekkórházzal?

Leitner erre elbeszélte, hogy az aradiak félnek a fertőző osztálytól s a város nem hajlandó az alkalmas telket átengedni a kórház céljaira.

— *Ez neveltséges, maradi álláspont!* — mondta erre a miniszter. Figyelembe kell venni a külföldi mintákat s a kórházat feltétlenül meg kell építeni!

Az aradi Fehér Kereszt-egyesület vezetői, akikkel *Leitner Ernő* dr. a miniszter véleményét közölte, elhatározták, hogy amennyiben a város most sem volna hajlandó a kért telket a kórház céljaira ingyen átengedni, akkor az egyesület vásárolni fog magának alkalmas telket, esetleg a város belferületén, s ott építi fel a kórházat. Ha a város nem adná meg az építési engedélyt, a belügyminiszter mindenesetre meg fogja ezt adni. Így azután elérheti a város, hogy a fertőzéstől való nagy félelme folytán a kórház nem Arad külső periferiájába, hanem esetleg a város közepébe kerül.

Letartóztatott ügyvéd.

(A megsértett közszabadság.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, június 22.

Rövid idő óta immár harmad ízben történnik, hogy a rendőrség a védőügyvédet védői tiszte teljesítésében letartóztatja, nemcsak súlyos sértést követve el a védői immunitásor, hanem az emberi jogok egyik legszentebbikén, a közszabadságon is. *Róth Sándor* dr. tragikus esete még élénken emlékeztünkben van, akit mikor megbizója, *Krausz Emil* érdekében a rendőrségen interveniált, a rendőrség letartóztatott. És országos fölháborodást keltett a *Zeysig* pörben szerepelt *Halmai Elemér* letartóztatása is, akit *Zigány Árpád* védelmében fosztottak meg szabadságától.

A legújabb eset az, hogy a nagykanizsai rendőrség letartóztatta *Ladányi Ármin* dr. budapesti ügyvédet, akit az ottani munkások hívtak le ügyük védelmére. Egy kanizsai földbirtokos munkásai ugyanis a napokban bérharcba léptek, amiért kilencet a munkások közül a gazda kilakoltatott, a rendőrkapitány pedig elzárásra ítélte. A munkások erre táviratban kérték *Ladányi Ármin* dr. fővárosi ügyvédet, a Földmunkás Szövetség titkárát, hogy jöjjön le Nagykanizsára és segítse ki őket a bajból. Az ügyvéd azonnal leutazott, de mielőtt védői funkcióját megkezdhette volna, a nagykanizsai piacon egy rendőr *igazgató* címén letartóztatott.

Baracs Marcell dr., az ügyvédi kamara ügyésze, értesülvén a dologról, nyomban jelentette az esetet az igazságügyminisztériumban és sürgős intézkedést kért. Közbenjárásának mag is lett a fogantója: *Ladányi Ármin* dr.-t még a tegnapi nap folyamán szabadon bocsátották. Egy hírapiró fölkereste ez ügyben *Baracs* dr.-t, aki az ügyvédi kamara nevében tett megtorló lépéseiről következőleg nyilatkozott:

„A nagykanizsai eset nemcsak a védői immunitás súlyos megsértése, hanem a közszabadságon ejtett sérelem is. Mi a magunk részéről a legerélyesebb akcióval fogjuk a megtorlást szorgalmazni. Mert itt nem a szocialistát érte jogtalanság, sem pedig egy ügyvéd magánügyéről van szó: itt belezártak a közszabadságba és ha igaz, hogy a kani-

Es elérkezett az esküvő napja. *Margit* hosszú fehér ruhájában, mirtuskoszorúval a fején, beborkulva a menyasszonyi fátyol feihőjébe, olyan ártatlan, olyan szűzies, olyan imádsárra méltóan szép volt, hogy *László*, ki érte jött szobájába, hogy bevezesse őt a kastély nagytermébe, ahol már együtt volt a násznép és csak a mátkapárt várták, elragadtatva ölelte őt magához és mámorosan rebete:

— Oh, mi szép vagy *Margit!* Mennyire szeretlek!

— Szeretsz? Igazán szeretsz? — kérdezte *Margit* remegve és szerelmesen simult a vőlegényéhez.

— Imádlak, mint egy istenséget — mondta a vőlegény extázisban és miután ajkuk bensős, szenvedélyes csókban egyesült, *László* karját nyújtotta *Margit*nak, hogy elvezesse.

— Jer egyetlenem — mondta felindulva — siessünk fűdvünk, boldogságunk felé!

De *Margit* nem fogadta el karját. E percben érezte, hogy gyalázatos csalást követ el, ha e becsületes, szerelmes fiúnak a bizalmával visszaél, ha oltárhoz megy vele, de érezte egyszerre azt is, hogy nem tud lemondani róla, megszerette őt olyan mélyen, szenvedélyesen, mint sohasem szerette *Dobó Imrét*. Megszerette őt forró, kiolthatatlan szerelemmel és boldog akart lenni általa. A félelem, hogy elveszti *László* becsülését, szerelmét, ha csellel lesz a felesége, a vágy, hogy biztosítsa jövő boldogságukat, olyan erővel rohanta meg, hogy nem tudott ellentállni e hirtelen támadt érzés

ostromának. Nem gondolkodott többé, csak belső ösztönétől hajtva, hirtelen leborult vőlegénye előtt, karjaival átfogta a térdét s bűnbánóan, könyörgőleg emelte rá ártatlan tekintetű gyönyörű szeméit és szakadozott szavakban bevalotta neki a multját.

László megdermedve hallgatta, a vonásai szinte megkövesedtek, annyira megfeszültek arcizmaival a nagy lelki kintól.

— Bocsáss meg *László!* Bocsáss meg! — dadogta a szerencsétlen leány. — Vagy tiporj el, öl meg! Nagyon vétettem elenéd, mikor a menyasszonyod lettem, de akkor még nem fogtam fel hibám egész súlyát, nem szerettelek és csak önmagamra gondoltam! De most márszeretlek én is, imádlak és nem tudlak, nem skarlak megcsalni! Oh miért is nem vallottam be ama végzetes reggelen mindent az atyámnak! Ez a nehéz óra nem következett volna be szhe. De gyáva voltam, félttem... Félttem magam és atyám miatt is, mert a vallomásom talán megölte volna őt!... Hiszen a világon talán legdrágább előtte a becsület!

László merev, fájdalomtól eltorzult arca megrándult, mikor *Margit* az apját emlegette. Leleki szeméi előtt villámgyorsan megvalósult a borzasztó jelenet, mely lejátszódnék, ha ő most, az utolsó percben visszalépne. Még kellene mondania *Sümege*nek az okát és *Margit*nak igaza van, ez a vallomás talán megölné a becsületben megöszült, mocsoktalan nevére büszke, öreg nemest.

— Keljen fel *Margit*, — mondta tompa

hangon, mely úgy hangozott, mintha kriptából jönne. — Jól tette, hogy az apját emlegette, mert ezzel eszembe hozta családunk egyik régi tartozását *Sümege* Pál iránt. Az őn apja *Margit*, megmentette egykoron az apám életét, becsületét; örök hálával tartozunk mi ezért neki. Ma az őn kezében van a *Sümege* név becsülete, nem habozhatom... tudom, mi a kötelességem.

— Jöjjön *Margit* — mondta elszántan, komoran — nőül veszem.

— Megbocsájtasz? — kérdezte *Margit* kétség és remény között remegve.

— Nőül veszem, — felelte ridegen *László* — de meg kell ígérnie, meg kell esküdni *Margit*, hogy mindenben, érisen meg jól, mindenben aláveti magát az akaratomnak, ha feleségem lesz. Igéri?

— Esküszöm — felelte *Margit* szilárdan.

Esküvő után nászutra indult az ifju pár. Szomorú nászutatás volt ez; úgy élték egymás mellett, mint két idegen, és mikor hat hét múlva visszatértek, engesztelhetetlen, kölcsönös gyűlölet alapján benyújtották a válókeresetet.

Az emberek sokat fecsegték, törték a fejüket, találgattak, de azért soha, senki sem tudta meg, az öreg *Sümege* a legkevésbé, mi volt indító oka e válópernek.

zsal rendőrség az ottani kir. ügyész intenciói szerint cselekedett, akkor az ügyész ur is részvételét egy kis megrendszabályozásra. Meg vagyok különben győződve arról, hogy a megtorlás teljes és gyors lesz."

Baracs Marcell dr. kamarai ügyész egy másik újságírónak, aki őt a délután folyamán kereste föl, a következőket mondotta:

— Az ügyvédi karon esett súlyos sérelemért az igazságügyminisztertől kértünk sürgősen elégtételt. Minthogy a miniszter beteg, főjelentésünket Günther Antal dr. államtitkár vette át. Az illető rendőrkapitány, aki Ladányi ügyvédet letartóztatta, azt mondta, hogy a királyi ügyész intézkedésére csekszik. Amikor Ladányi hivatkozott arra, hogy ő ügyvéd, a kapitány az ügyvédi igazolványt kérte tőle. Ilyenkor a bejegyzést természetesen senkisémet hordja magánál. Az ügyész előt Ladányi többféleképen igazolta magát, de az ügyész védekezését nem fogadta el, elrendelte, hogy le kell tartóztatni és fogva kell tartani addig, amíg Budapestről nem érkezik a jelentés, amelyben az ügyvédet igazolja.

Annál súlyosabb ez a sérelem, mert Ladányit a letartóztatás által a védői eljárásában zaklatták és akadályozták.

Az ügyvédi kamara főjelentésére az igazságügyminiszterium még ma teendő nyilatkozatra szólította föl az ügyészt.

A hunkirályság szépe.

(Egy zsaroló színésznő.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 22

A magyar színpad nem nyújtott elég dicsőséget és babért Berényi Irma színésznőnek. Hogy mellőzetéseért bosszút álljon, két évvel ezelőtt itthagya hálátlan hazáját s elszereződött egy hatodrangu berlini színházhoz, ahol aztán tényleg nagy sikerei voltak.

Az énekesnő Berlinben megismerkedett Aberkorn Lajos báró huszárnkéntessel, akinek apja egy nagy hamburgi világcégnek volt a tulajdonosa. Az ismeretség egész addig tartott, amíg a fiatalember leszolgált önkéntes évét. Amikor megvált a katonaságtól, apja elküldte őt Indiába, ahol a cégnek nagy rizstelepei voltak. Alig múlt el nap, hogy a báró Indiából levelet ne küldött volna a színésznőnek, aki azokra felelt is hűségesen, forró szerelemmel.

A énekesnőre később szomorú napok következtek. Felbontotta szerződését az igazgatóval s nagy nyomorba jutott. Végül kétségbeesésében az öreg báróhoz fordult segítségért, aki adott is neki négyezer márkát. Közben Berényi Irma megismerkedett ott egy magyar emberrel, Kreuz Ernő műszaki utazóval, aki azt a tanácsot adta neki, hogy ha pénz kell, csak kérjen mindig az öreg bárótól, az semhogya fiát kompromittálja, nyitva fogja tartani számára az erszényét.

A fiatalember a színésznővel kiállított egy írást, amelyben Berényi Irma kijelenti, hogy a fiatal báró neki 15.000 márkával tartozik s ő ezt a követelését átcedálja Kreuz Ernőre. Kreuz ekkor levelet írt Aberkorn bárónak Hamburgba, hogy ha sürgősen meg nem küldi a 15.000 márkát, feljelenti a fiát a porosz katonai hatóságnál házasság-széleség miatt, mert a fiatal báró házasságot ígért Berényi Irmának.

Aberkorn báró erre úgy a színésznőt, mint a gavallérját zsarolás miatt feljelentette a berlini rendőrségen, amely az időközben onnan eltűnt jeles pár bűnügyét áttette a budapesti büntető bírósághoz. Berényi Irma úgy eltűnt Európából, hogy őt feltalálni sehol sem sikerült. A rendőrség azonban beszerezte egy fényképét,

amely egy kalkulált illusztrált lapban jelent meg. A fénykép alá ez volt írva:

A hunkirályság szépe: Miss Berényi Irma.

A büntető törvényszék most a színésznő ellen nyomozó levelet bocsátott ki, Kreuz Ernőt pedig a vádtanács zsarolás miatt vád alá helyezte.

Az aradi mizériák.

A leánykereskedés ügye.

(A cselédhirdetés és a piacérvény.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 23.

A piaci botrányok és az aradi cselédmizériák tárgyában az Aradi Közlöny mai számának hasábjain végre nyilatkozott a rendőrhatalóság ezidőszerinti vezetője, Zubor Andor rendőrfogalmazó is. Nyilatkozata kiterjedt az aradi leánykereskedés ügyére is.

A nyilatkozatot minden kommentár nélkül közöltük. Nem mulaszthatjuk azonban el, hogy annak egyik-másik pontjához hozzá ne szóljunk, konstatálván egyúttal azt is, hogy eddigi felszólalásaink nem Zubor Andornak szólottak, mert hiszen tőle senki nem várhatja, hogy évekre menő mulasztások halmazát korrigálja egy rövid interregnum alatt. Jó szándékából azonban nincs ennek a városnak semmi haszna. A pokolhoz vezető ut is jó szándékkal van kikövezve. Intézkedésekre és tettekre van szüksége ennek a városnak, amely napról-napra erősebben érzi, hogy vezetői vajmi keveset törődnek az igazi közérdekkel.

(A piac ügyel.)

A piac ügyelre vonatkozólag mi is konstatálhatjuk, hogy egy idő óta az ott uralkodó rendőri ellenőrzés jóval erősebb, mint azelőtt. Szívesen tudomásul vesszük azt is, hogy rendőrfelügyelők nem árusítanak a piacon, amivel azonban még nem mondtuk azt, hogy a rendőrök legközelebbi atyafiai nem özönlik el az aradi piacokat. Az pedig, hogy a rendőrtisztviselők polgári ruhában, feltűnő jelvény nélkül odakünn vannak a piacon, az vajmi gyenge vigasztalás. Tessék úgy intézni a dolgot, hogy a piacon meg is lehessen találni a rendőrtisztet: majd akkor megváltoznak a viszonyok.

Örömmel kell konstatálnunk azt, hogy a hamisított élelmiszerek ellenőrzése ellen nem eshetik kifogás. A tegnapi nap folyamán is sok hamisított tej került bele a kanálisba. Most azonban, a kánikula idején, okadatolt dolog is az ellenőrzés szigorítása. A tavalyelőtti tifuszjárvány a legerősebb intézkedéseket is indokoltá teszi.

Az pedig, hogy anyai sürgelés, annyi követelés után végre hétfőn már tárgyalni fogják a piaci szabályrendeletet, tudniillik azt, amely Zubor Andor bevallása szerint már tavaly májusban készen volt: no, ez igazán megdöbbentő sletség. Talán még ráérnének egy kicsit az urak?

(A Cseléd-otthon.)

A Cseléd-otthon ügye, — így konstatálja ezt Zubor Andor — valószínűleg elmosódott emlékezetünkben. Dehogyan mosódott, dehogyan tudjuk azt nagyon jól, hogy megvan a kellő tőke, amelynek összegyűjtésében a sajtó propagandájának körülbelül van olyan része, mint Sarlot Domokosnak. Tudjuk, hogy az intézmény létesítését a közgyűlés elfogadta, de a miniszter nem hagyta jóvá. A miniszter jóvá nem hagyó határozata óta azonban már elmúlt majd egy esztendő s ime, azóta nem történt

semmi. Hogy az új kormány elé rövidesen újból felkerül a szabályrendelet, azt elhiszük, de nagyon kíváncsiak vagyunk, hogy mikor került volna föl, ha meg nem sűrgetjük.

Ugy látszik, a torony alatt egy esztendő nem is megy időszámba. Mert ha nem így állana a dolog, akkor az akták elintézése valamiképpel gyorsabban menne.

(A közönség hozzászólása.)

A cselédmizériák ügyében ma egyik előlítottunktól a következő sorokat kaptuk:

Igen tisztelt szerkesztő ur!

A mai cseléd-viszonyoknak szerintem első sorban az az általános baj az oka, hogy a cselédek nem kényszerítik senki, hogy helyét legelőbb három hónapig ne változtassa. Mert akár jó az a hely, akár nem, ha észébe jut, kapja magát s elmegy, az a csekély büntetéspénz, amelyet fizetnie kell, (melyet legtöbb esetben beiratkozáskor az új gazda fizet meg helyette) nem retenti vissza. Tessék oda módosítani a dolgot, hogy a cseléd ne állhasson be két hetre, hanem ha egyáltalán szolgálatot akar vállalni, szolgáljon minimum 3 hónapig. A cselédhelyezést vegyék ki a magánvállalkozók kezéből, mert ezeknek az embereknek nem az az érdekük, hogy a cseléd soká szolgáljon, hanem hogy mentől többször változtassa helyét, mert annál több hasznuk van belőle. Tessék ezt akár a hatóságra bízni.

Az mindennapos dolog, hogy a cselédek reggel végig járják a piacot és oda sugják a cselédnek: „Tudok egy jó helyet, mondjon fel.” Az nap-lap után előfordul, hogy a cseléd még fel sem mondta helyét régi gazdájának, már ott a foglaló a zsebében.

Tessék érzékenyen büntetni azt a cselédet, aki minden ok nélkül oda hagyja helyét; mert ha az tíz-husz koronát fog fizetni, akkor meg fogja alaposan fontolni, mielőtt helyét elhagyná. De harminc krajcáros bírsággal kalappal, tunkával és nem tudom mivel fiancáló cselédet bizony senki sem riaszt meg. Jó akarattal lehetne segíteni ezen a szerencsétlen helyzeten, de csak országosan, a törvényhozás útján.

Ugy megszoktunk mindenféle komizságot, hogy fel sem jajdulunk már, holott úgy vagyunk, hogy szegény asszonyaink a cselédség zsarnoksága alatt nyögnek. Szegény asszonyok, azt sem tudják, hogy milyen formában mondjanak meg valamit, hogy a cseléd urhölgyeket meg ne bántásák.

(A székely leányok.)

Ama tervünkre vonatkozólag, hogy az Aradi Székely Otthon révén Aradra hozando székely leányokkal lehetne a cselédmizériákat orvosolni, Bedő Árpád dr. toj, az egyet elnöktől a következő szomorú felvilágosítást kaptuk:

Tekintetes Szerkesztő Ur!

Az aradi cselédmizériákon való segítség egyik módjánul székelyleányoknak Aradra való importálását méltóztattak megjelölni.

Ehhez a kérdéshez, mint az Aradi Székely-Otthonnak ez időszerinti elnöke, bátor vagyok felvilágosításképpen egy pár sorban hozzászólni.

Csak tervezve volt, hogy a Székely Otthon beolvadjon a Boros Béni-körbe, illetőleg, hogy a Székely Otthon közös helyiségben legyen a Boros Béni-körrel. A terv azonban nem valósult meg. A Székely-Otthon ma is teljesen külön levő, önálló testület és pedig annyira, hogy ez idő szerint nem is kávéházban vagy vendéglőben székel, hanem külön bérelt, saját helyisége van a Farray utca 3. sz. a.

Ha tehát az aradi uriaszonyok csakugyan összeállásának, ebben az esetben nem „a Boros Béni körbe olvadt Aradi Székely-Otthon volt vezetőihez” kellene fordulniok, hanem a

Forray-utca 8. sz. a. levő Otthon jelenlegi vezetőihez.

Tájékoztatásul azonban közzétenni óhajtom, hogy hasztalan fordulnának az aradi urink hozzánk székely cselédekért, mert nem áll módjában Otthonunknak, hogy a kérelmüknek eleget tehesen.

Volt idő, mikor társaságunk a székely cselédek kitelepítésének kérdésével is foglalkozott és pedig nemcsak a saját Iniciatívájából, hanem a Székely Társaságok Országos Szövetségének kezdeményezése folytán és *karöltve a kormány-nal*, melynek miniszteri kirendeltsége állandóan a szövetségi központban: Marosvásárhelyen székel.

Három évvel ezelőtt az ügy annyira előrehaladt stádiumban volt, hogy a cseléd kitelepítés megkezdése befejezett dologként szerepelt. Ugy az aradi Székely-Otthon, mint az Országos Szövetség és a miniszteri kirendeltség részéről, — mint annak idején közöltük — én voltam az akció megbízott vezetője. Hetvennégyen kértek volt összesen nyolcvannégy cselédet. Maga a miniszteri kirendeltség ígérte volt, hogy a kért cselédek „határidőre” szállíttatja. Mikor azonban elkövetkezett az a bizonyos határidő: a nyolcvannégy cseléd helyett csak egy távirat érkezett a miniszteri biztostól, melyben arról értesített, hogy a kért cselédek *„sajnálattal nem szállíthatja.”*

Nos, ha maga a kormány teszi lehetetlenné egy az általa is helyesnek tartott és irányított üdvös akció keresztülvételét, mit csináljon egy szegény társaság? — A kérdés elaludt és azóta ma is teljesen szünetel, mert a Szövetség kimondotta, hogy *ne is forduljunk hozzájuk*, mert egyetlen egy cselédet se küldenek ki Erdélyből, miután ott is kevés a „munkás kéz.” Hogy pedig azóta is vándorolnak a székely cselédek — Romániába, arról mi nem tehetünk és nem tehetünk arról sem, *hogy Aradra nem tudjuk kihozni őket.*

Tisztelettel kérem tehát az aradi cseléd tartó gazdákat és urúkat, hogy az Otthonunkhoz való kérelemmel *ne fáradozzanak*, mert — fájdalom — *hiába*. Ha az erdélyi székely-testvérek vezetőségének elvi álláspontja megváltoznék, az aradi Székely-Otthon újra föl fogja venni az akciót s ebben az esetben az értesítést kellő időben és kötelességszerűleg közzé fogjuk tenni, mint annak idején tettük.

Dr. Bedő Arpád,
az aradi Székely-Otthon elnöke.

(A leánykereskedés.)

A leánykereskedésre vonatkozólag Zubor Andor kijelenti, hogy négy hónap alatt hat nőt büntetett meg 2 naptól öt napig terjedhető elzárással és 100 korona pénzbírsággal a rendőrség, tehát a lélekkufárok nem maradnak büntetlenül. Ezt tudomásul vesszük, azzal, hogy amikor a rendőrség titkolózik és ezeket az eseteket nem hozza a sajtó tudomására: mi csupán azokra az esetekre hivatkozhatunk, amelyeket sikerült kikutatnunk.

De ezzel még korántsem intéztük el az ügyet. Tudnivaló ugyanis, hogy az aradi leánykereskedés ezzel az eddig eltitkolt hat esettel *nincsen kimerítve*. Hatósági ellenőrzés alatt levő házakban épenugy folyik ez a csunya vásár, mint másutt s amennyiben a rendőrség kíváncsi lenne reá: alkalomadtán még igen érdekes adatokkal fogunk szolgálni ebben az ügyben is.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Az aradi hivatalosok betegsegélyző és temetkezési egylete július hó 1-én egyleti helyiségét Andrassy-tér 8. szám alá (Gebhart-féle ház) helyezi át. A választmány határozata alapján mindazok, kik az egyletbe tagokul felvé-

tetni óhajtják magukat, július 1-től október hó 1-ig beiratási díj fizetése alól felmentetnek; kéretnek mindazok, kik e kedvezményben részesülni óhajtanak, előbb Keppich Jakab dr. egyetemi orvosnál jelentkezni a felvételi igazolványért, ennek alapján a tagsági könyvecske díjtalanul fog részükre kiszolgáltatni. *Az elnökség.*

A hegyaljai motoros próbamenete.

(Aradtól — Pankotáig.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 22

Az első próbamenet az arad-hegyaljai motoros vasut részben már teljesen kész pályáján! Érdekes és izgató esemény, különösen azoknak, akik éveken át folytatták az alapozási munkálatokat. Mennyi fáradság, mennyi gyötrellem és mennyi utánjárás! Elvégre a vasutalapítás még manapság se gyerekjáték. Diplomátikus fogások, sok fortély és sok minden kell ahhoz, hogy az a valaki, akiben megfogamzott a terv, keresztül is tudja azt vinni. Klegyeníteni az összeütköző érdekeket, kapacitálni itt, részvényeket jegyeztetni ott, összegyűjteni a szükséges tőkét — ember legyen a talpán, aki az ilyenre vállalkozik. Bizony nem gyerekjáték a vasutépítés még akkor sem, ha csak egy méter széles sínekre van is fektetve, mint például az arad-hegyaljai motorosvasut.

Pár nappal ezelőtt küldte szét a vasut igazgatósága a meghívókat a próbamenetre: „Reggel nyolc órakor találkozás a Központi kávéházban. Innen együttesen vonulunk ki a pályára.”

Már föl nyolckor talpon volt mindenki, aki részt akart venni az érdekes kísérleten. Lőcs Rezső, a vasuttársaság elnöke, a legkorábban kelők között volt. Talán kissé izgatottan is fogadta a vendégeket. Olyan volt, mint a fiatal férj, aki egy óra mulva ismerkedik meg a feleségével a — nászuton.

— Indulás — kiáltotta el pontban nyolc órakor Kepes Gyula dr. budapesti ügyvéd, a vasut ügyésze.

Hat bérkocsi állt a társaság rendelkezésére, a hatodik egy fogatos. Ezt valószínűleg a későn érkezőknek szánták, mert hát tarde ventibus ossa. Bezzeg másképp festett volna, ha a motoros kocsi állott volna a Központi kávéház elé. De ahhoz Kossuth Ferenc döntése szükséges.

A társaság kiért a radnai-utra. Itt lesz a vasut végállomása. Egyelőre még nincs ott: építik. De a motoros füstölögve áll. Négy kavics szállító kocsi van a motorhoz csatolva. Talán tévedés. Ugy látszik, a társaság vonata másutt füstölög. Pedig hát nem így van. A személyszállító kocsikat most készítik a Weitzer-féle gépgyárban. Bizony, aki abban az életvezetben akar részesülni, hogy elsőnek járja be kocsin a pályát, az csak üljön bele a nyitott kavicsszállító kocsiába, amelyekben különben az igazgatóság kényelmes puhafa székeket helyeztetett el.

— Legalább írják rá, hogy: két és fél köbméter kavics, vagy hat ur — sopánkodik valaki.

De a jó bornak és a jó kocsinak nem kell cégér. Beszállnak, habár ez nem megy egykönnyen. Előbb egy hatvan centiméter magas fadestán kell átvetni mind a két lábat. A hosszabb lábuk gunyos mesolylyal és könnyedén végzik el a műveletet. De nem lehet mindenkinek hosszú lába, ami pedig nagyon előnyös volna most. Lassankint mégis beszáll mindenki. Itt kitűnik, hogy kinek milyen a hajlandósága. A radikálisok az első kocsiiban helyezkednek el. Ez a legveszélyesebb. Lőcs

Rezső mérsékelt szabadelvű: Ő a második kocsiába ül. A harmadik kocsiába ülők konzervatív hajlandóságukról tesznek bizonyosságot. Ezt a kocsit tulajdonképpen az újságróknak kellett volna tartani. Ha valami baleset történik, hát legyen még idejük elkészíteni a riportot, hogy azután nyugodtan hallhassanak meg.

Balesetről szerencsére szó sincs. Ellenben a nap veszedelmesen kezd tüzelni. Az égen még báránylehők sem usznak. Nincs semmi kilátás egy kis jóleső záporra.

— Sebaj — mondják. — Legfeljebb nap-szurás lesz belőle.

Sztankovits Milos üzletvezető jól a szemébe huzza a kalapját. Mert nemcsak a nap ellen kell védekezni, hanem a szél ellen is. Mi történnék akkor, ha menetközben leesne valakinek a kalapja? Lőcs Rezső, mint házigazda, csak nem mondhatja, hogy vegyen helyette újat. Nem. Meg kellene állítani a kocsit. Azután vissza kellene tolatni és ismét előrelendíteni, ami minimális tíz pernyi késést jelent.

Nyolc óra tizenöt perc. Indulás. Éles fütty jelzi ezt. A kéményből gomolygó füstleghők törnek ki és prüsszkölve indul meg a motor.

Bizony most kitűnik, hogy nem jó radikálisnak lenni. A gép kellemetlen párakat lehel az arcokra. Magyarán mondva: köpköd. Kijönnek a szentenciát:

— Köpködni és füstölni csak a motornak szabad.

Eléinte lassan megy a gép. A kerekek simán perdülnek végig a síneken. Allg mulik el két perc, és már itt az első állomás: Ujmikálaka. A motor megállás nélkül megy tovább. Az ut pompás. Semmi zökkenés.

Olyan az ülés mintha ki volna párnázva. A hangulat vidám. Nagy Izsó főmérnök büszkén tekint hátra művére. Előkerülnek a szilvériumos üvegek. Nagy ügyvel-bajjal adják át egyik kocsiból a másikba.

Ujabb három perc és a vonat átrepül Ó-Mikálakán. Most már igazán repül. A motor megteszi minden izmát. Szédületes gyorsasággal váltják fel egymást a tájak. Nyolc óra huszonkilenc perc. Ez azt jelenti, hogy a társaság Glogovácra ért. Nők intenek mosolyogva az ablakokból. Kilenc óra után a vonat megáll a gyoroki kavicsbányánál. A kavicsbánya kiterjedése négy katasztrális hold, amely óriási mennyiségű kavicsot szolgáltat. A kavicsbánya megszemlélése után uzsonna volt, amelynek elfogyasztása után a társaság ismét felült a vonatra, amelyhez időközben két kavicsossal telt kocsit csatoltak. A pankotai országúton a motoros megállt és a társaság végig nézte a kavicsolási munkálatokat. Sztankovits Milos üzletvezető, aki mint a kereskedelemügyi miniszter megbízottja vett részt a bejárásán, a sinműkálakot megtekintése után teljes megelégedésnek adott kifejezést a szilárd építésért. A motoros ezután tovább ment a Pankotai-ut kavicsolatlan részén. A próba itt is kitűnően sikerült.

A társaság azután visszament Gyorokra, ahol jól sikerült bankett volt, amelyen több felköszöntő is elhangzott.

Avarffy Géza Nagy Izsó főmérnököt, Radó Károly dr. Sztankovits Milost, Lőcs Rezsőt és az igazgatóság tagjait, Sztankovits Milos a sajtó képviselőit és Zima Tibor Avarffy Gézát köszöntötte föl.

Ebéd után a társaság kocsikon Radnára ment, ahol vonatra szállva visszajött Aradra.

A vasut építési munkálatai már valószínűleg augusztus hóban befejeződnek. A vasut vágányainak hossza 64.31 kilométer. A hidak száma 18. A pálya legnagyobb emelkedése 30 ‰, a legkiseb sugár 45 méter.

A síneket és kereszteléseket a díósgyőri acélgyár, a váltókat a Ganz-gyár, a talpfákat *Nacht Viktor*, a vashidakat a *Weitzer-féle* vagongyár, a cementet a beocsini gyár, a követ *Mairovitz, Gál, Tirnauer* és *Taussig* vállalkozók; a lokomotivokat és teherkocsikat az *Ohrenstein* és *Koppel* cég, — a személyszállító kocsikat a *Weitzer-gyár*, a telefont *Székely Izsó* gépészmérnök, a fordító korongot *Ohrenstein* és *Koppel*, a hidmérleget pedig *Fairbanks* részvénytársaság szállították, illetve szállítják.

A földmunkálatokat *Patzák, Pakurán* és *Dudás* kivállalkozók, a felépítményi munkálatokat pedig *Tehel Mór* vállalkozó végzik. A földmunkálatokat a múlt év november 20-án kezdték. A felépítmény lefektetése ez év március 19-én kezdődött. A vasutnak saját telefonvonalja is van, amely 61,8 kilométer hosszú.

A próbamenetben a következők vettek részt: *Sztankovits Milos* üzletvezető; *Lócs Rezső* elnök, *Avarffy Géza*, *Schwarz Jenő dr.*, *Rajku Sebő*, *Péterffy Antal* és *Neuman Armin* igazgatósági tagok, *Kótsis Lajos* vezérigazgató, *Kepes Gyula dr.* ügyész, *Milován Arpad* jegyző, *Nagy Izsó* főmérnök, *Sármazey Akos*, *Schlesinger Lajos* az *Ohrenstein* és *Roppel* cég képviselője, *Stefanics Sándor* lelkész, *Kádó Károly dr.*, *Zima Tibor*, *Cs. Endes Dániel*, *Lits Antal*, *Karozs Jenő*, *Kalmár Nándor*, *Deák Gyula* és a vállalkozók.

Egy aradmegyei urnő és egy házasságszédelgő.

(Az ezredorvos-vőlegény.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 22.

Rendkívül érdekes újabb részletek kerültek napfényre arról a nagystilű házasságszédelgésről, amelyről már tegnapelőtt részletesen megemlékeztünk s amelynek áldozata — amint utólag kiderült — egy vagyonos aradmegyei uri asszony.

A fővárosi lapok két nap óta számos részletét közlik a hirhedt *Korzinek Tivadar* régebbi házasságszédelgési eseteinek és eközben nyilvánosságra került az is, hogy a legutóbb becsapott uriaszonyt *Krissán Ilonának* hívják s aradmegyei, *kerülési* származású özvegy nő, akitől rövid idő alatt 40.000 koronát csalt ki a „férje”, az ál-ezredorvos. A szélhámost *Krissán Ilona* feljelentése folytán üldözi az államrendőrség.

A különös ügyre vonatkozó újabb értesüléseink a következők:

(Házasság hamis okmányokkal.)

Korzinek Tivadar — alias dr. *Papp Béla*, dr. *Pichner József* — mikor Temesvárott tartózkodott, ellopta dr. *Pichner* nyugalmazott ezredorvostól születési bizonyítványát s egy hamisított diploma alapján mindenütt mint dr. *Pichner József* nyugalmazott ezredorvos szerepelt. Ez irásokkal felszerelve Szegedre ment s itt megismerkedve a panaszos urinő fivérével, a legelőkelőbb körökbe nyert beocsátást. Mindenütt igen megszerették, mert finom modorával minden gyanút elhárított magáról. Itt mutatták be többek között a jelenlegi — legújabb — feleségének is, akinek szintén megnyerte rokonszenvét. Ő is hazugságokkal tartotta, előadta többek között, hogy ő Bécs III. kerületének mentőorvosa s most szabadságon van. Igen sokat hallott a szép magyar városról, Szegedről, tehát elhatározta, hogy szabadságát itt tölti el csendesen, ment minden mulatozástól, hogy amugy is a sok és izgalmas munkától tullestített idegeit teljesen kipihenhesse. Több heti udvarlás után megkérte az özvegy kezét — kiről időközben megtudta, hogy szép vagyona is van. A szegedi anya-

könyvvezető előtt történt meg a házasságkötés, de *Korzinek* az anyakönyvvezetőt hamis okmányokkal annyira félrevezette, hogy az dispensációt eszközölte ki neki.

Közben Bécsben is járt s már akkor kért menyasszonyától táviratilag száz koronát. Aztán visszajött és március 20-án Szegeden megvolt a lakodalom. Az új házasság után Bécsbe utaztak, mert a férj azt is igazolta, hogy ő az osztrák főváros harmadik kerületében mint mentőorvos kapott alkalmazást. A lakodalom napjától kezdve minden költséget a nő fizetett.

(A bécsi kaland.)

Néhány napig szállóban laktak, aztán a *Valéria-strasse* 98. számú házban béreltek lakást, amelynek berendezésére az asszony átadott férjének, aki folyton zsarolta, nyolcszáz koronát, azonkívül vett butort is ezernégyszáz koronáért, de csak négyszáz koronát adott foglalóba. Három hét eltelté után a butort, mivel a hátralékot nem fizették, a kereskedő elvitette. A férjnek pedig nem tetszett, ő tudja miért, a lakás. Elhitette már gyanakvó feleségével, hogy ott a házban lakik egy orvos, kétőt nem tűrnek, tehát jobb lesz kiköltözni. Ismét szállóba mentek. A férj közben elutazott azzal az ürügygel, hogy Kolozsváron van reménye valami állást kapni.

Amíg odajárt, az asszony megtudta férjének legénykori lakását, ahová elment tudakozni, mert a gyanu már nagyon győztörte. A legénykori szálláson, a *Wasser-strasse* 7. számú házban, nagy csodálkozással hallották tőle, hogy *Pichnernek* ő a felesége, mert *Pichner* Budapesten egy *Fekete Julianna* nevű nővel járt jegyben. Bővebb fölvilágosítást nem tudtak adni.

Kevéssel ezután visszaérkezett a férj s arra kérte a feleségét, hogy utazzék vissza szüleihöz, ő Bécsben marad, amíg állást kap. És nyomban csomagolni kezdett, amiben segédkezett az asszony is. Közben az asszonynak kezébe akadt egy árjegyzék. Amikor *Korzinek* ezt meglátta, nagyon megijedt, kikapta a füzetet a felesége kezéből, eltépte és a kályhába dobta. Ez nagyon gyanusnak tetszett az asszony előtt. Amint a férje elutazott, az volt az első dolga, hogy kiszedte a kályhából az árjegyzéket. A füzet ügynök nevére volt kiállítva és *Fischer Gyula* és *Fia* marosvásárhelyi gépkereskedő cég árjegyzéke volt.

Míndez egyre gyanusabbnak tűnt föl az asszony előtt, akiben már most rossz sejtelmek ébredtek. Egyideig törte a fejét azon, hogyan járhatna végére a dolognak, aztán arra határozta magát, hogy levelet ír a marosvásárhelyi cégnek. Elmondta levelében, hogy a férjéről, dr. *Pichner József* orvosról van szó és közölte a személyleírását is. Másnap aztán megjött a válasz, amelyben szomorú dolgok voltak megírva. A *Fischer* cég ugyanis azt válaszolta levelében, hogy a személyleírás teljesen ráillik *Korzinek Tivadar* volt ügynökökre, aki annak idején egy sereg bűnt követett el a kárukra. Egyben azt ajánlották az asszonynak, hogy utazzék Budapestre és tegye meg a följelentést a férje ellen.

Az asszony erre a felvilágosításra fivérével azonnal Budapestre utazott s megtette a följelentést eltűnt férje ellen. Az ügyet *Sándor László dr.* fogalmazónak osztották ki, aki a főkapitányságon őrzött fényképek nyomán megállapította, hogy a szőkevény *Korzinek Tivadar* veszedelmes házasságszédelgővel azonos, ki hasonló üzelmek miatt tíz évet ült, azonkívül kiderült róla, hogy két hitves feleségén kívül tizenkét menyasszonya van.

(Mint mond az anyakönyv?)

Szegedi tudósítónk tegnap utána járt a házasságszédelgés szegedi részleteinek s a következő értesüléseket kapta:

A becsapott uriaszonyt *Krissán Ilonának* hívják. Egy aradmegyei földbirtokosnak, *Krissán Istvánnak* a leánya. Az aradmegyei *Kerülési* községben született 1869. május 16-án. Szegeden a szép asszony *Háló-utca* 9. száma alatt lakott. Hogy a szélhámós, aki hajlott koru ember, mint kerithette a hálójába, az szinte érthetetlen. A tavasszal ismerkedtek meg Szegeden, még pedig egy szegedi uriembernek, *Némethy Ottmár* nyugalmazott telekkönyvvezetőnek a házában. *Krissán Ilona* barátságban állott a családdal s az „ezredorvossal” is ott ismerkedett meg. Az esküvőt március 20-án ülték meg. A polgári esketést *László Béla* anyakönyvvezető végezte. A szélhámós dr. *Pichner József* orvostudor, cs. és kir. ezredorvosnak mondta magát. Násznagya *Némethy Ottmár* telekkönyvvezető volt, a menyasszony tanuja pedig *Krissán Fülöp* nagylaki járásbírósi végrehajtó, az új asszony fivére. Az anyakönyvi hivatal törzskönyvében ez a bejegyzés olvasható:

1906. március 20. *László Béla* anyakönyvvezető előtt megjelent, mint vőlegény *Pichner József* orvostudor, r. kat., nyug. cs. és kir. ezredorvos. Lakik Bécsben. Született 1846. Temesvárott. Anyakönyvvezető személyesen ismeri. (?) Mint menyasszony megjelent *Krissán Ilona*, Anna, Aranka, r. kat., magánzónő. Lakóhelye Szeged, *Háló-utca* 9. szám. Született *Kerülési* községben, Aradmegye 1869. Anyakönyvvezető személyesen ismeri. Tanuk voltak *Némethy Ottmár* nyugalmazott telekkönyvvezető szegedi lakos, *Krissán Fülöp* járásbírósi végrehajtó Nagylakon, r. kat., 27 esztendő.

Esküvő után az ifjú pár Bécsbe utazott. Azóta nem jártak Szegeden. Az „ezredorvos” ur családja kiderülése természetesen nagy fölűnést okozott a szegedi ismerősök körében. A becsapott asszony a szép vagyona van. A család mellett, hogy boldogtalanná tette, 40.000 korona készpénzzel is megkárosította. A budapesti rendőrség tegnap délelőtt telefonon kért adatokat *Bainer József* szegedi főkapitánytól a házasságszédelgési regény szegedi körülményeire vonatkozóan. A főkapitány az adatokat megadta, majd kivételte az anyakönyvi hivatalból az esketési bizonyítványt, amelyet fölküldött a fővárosi államrendőrségnek. A szédelgő személyazonosságát a szegedi rendőrség kétségbevonhatatlanul megállapította.

(A szédelgő nyomában.)

A budapesti államrendőrség nagy aprátussal fogott *Korzinek* nyomozásához. Tegnap délelőtt a *Jászberényi* postahivatalból fordult meg a házasságszédelgő. Levelet adott föl és nyomban eltávozott. A postahivatalban ráismertek a róla kiadott fényképe alapján, de mire a csendőrséget értesítették, nyoma veszett. *Sindor László* fogalmazó táviratilag intézkedett a *Jászberényi* csendőrségnél, hogy a *Magyar Hírlap*-ban levő fényképet fogadja el irányadónak és ezzel induljanak el a csendőrök *Korzinek* fölkeresésére. *Hatvanból* szintén érkezett távirat a rendőrséghez, hogy ott is látták a csalót, mire *Sándor László* rendőrfogalmazó több detektívvel *Hatvanba* utazott.

Tegnap jelentkezett a veszedelmes embernek egy harmadik felesége is. Özvegy *Pilchner Józsefné*, akinek első férje orvos volt; három esztendő előtt lett hitves felesége *Korzineknek*, aki *Kovács Lajos* néven esküdött meg vele. Nagyekemezőn, *Szegesvár* mellett. *Pilchnerné* tőlt el azokat az okmányokat, amelyek alapján a följelentő szegedi asszonyt vette el. Érdekes, hogy a nagyekemező asszony nem tudott arról, hogy mikor már a férje volt

Korzinék, ez három esztendő óta a feygházban házasságszédelgésért. A hosszú távollétet a férj azzal okolta meg, hogy külföldön jár egy technikai találmányának értékesítése céljából.

Ujabb jelentkezett a rendőrségen még két nő, akiktől a szülhámos házassági ígéretekkel pénzt esalt ki.

Inzultus egy verssel.

(A lefoglalt napidíjak.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 22.

A mióta Kossuth Ferenc Magyarország kereskedelmi minisztere, a gyűlöletükben elvakult és tehetetlenségükben nevetséges osztrákok ugyszólván napról-napra tüntetnek Kossuth ellen s minden lehető módot kieszelnék arra, hogy kellemetlenkedjenek neki.

Legutóbb újabb izetlenséggel tetézték eddigi bárgyuságaikat az osztrák szomszédok. A bécsi képes *Extrablatt* múlt vasárnapi számában egy vers jelent meg a magyar képviselők lefoglalt fizetéseiről. Ime, az osztrák rimpengető jobb és hatásosabb témát nem talált lapja vasárnapi számába, mint a magyar képviselők ügyes bajos dolgainak megverselését. Ugy lát-szik, ma már csak a magyar vonatkozású dolgok hálas témák Ausztriában.

No de mindegy. Van azonban ennek a vasárnapi bécsi versnek további története is. Valaki kapta magát, kék ceruzával körülcirkalmazta a verset s névtelen levélben elküldte Kossuth Ferencnek. Ezzel aztán betetőződött az osztrák izetlenség. Ujabb inzultussal akarták elkedvetleníteni és boszantani Kossuth Ferencet.

A vers arról szól, hogy 36 magyar képviselőnek a napidíjait lefoglalták, mert *gyermektartást* nem fizettek. Azután így zokog a költemény:

E szám ugyancsak imponál,
Tenynek valóba szép ez, —
A lajtántuli parlament,
Bizisten munkaképes.

Sokat esőköltak az urak
És még többet öleltek,
A tulipánt kedvelték nyilvánosan,
Titkon: *blis-mot* tördeltek.

Sok így szól: „Lám, lám, a leányt,
Nincs ember, aki megértse.
Azt mondja: gyereket ajándékor,
S a végén pénzt kér érte.”

Hálálkodniok is kell nekik,
Hogy nem fujják így a nótát:
„Pénz kell az anyáknak, adj, osztrák,
Hetven százalék kvótát.”

Ó Ausztria, ha nézem azt,
Mit tudunk mi csinálni itten,
A magyar parlamentet én,
Az erejéért irigylem.

Mertek-e osztrák honatyától
Gyerek tartáspénzt kérni?
Sajnos, a mi Házunkba nincs
Már egyetlenegy férfi.

TANÜGY.

(—) A kereskedő tanulók vizsgája. Az arad-városi kereskedő tanonciskola tanulóinak június hó 24 én, vasárnap délelőtt 8 órától 11 óráig a polgári fluskola dísztermében lesz az évszáró vizsgálatuk, melyre az iskola felügyelő bizottságának tagjait, az aradi kereskedelmi és iparkamara elnökségét, a kereskedelmi testület és a kereskedők körének tagjait tisztelettel meghívja: *Tedeschi Viktor*, a felügyelő biz. elnöke

Lueger szájaskodásai.

Osztrák-román szövetség.

Lahovary külügyminiszter korrigál.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, június 22.

Mig a király környezetében élő bécsi nagyméltóságokat a magyar közvélemény már megszokásból is *bécsi kéz* gyűjtőnév alatt ismeri, Bécs város polgármestere, a szép *Károly* maholnap már csak a *bécsi száj* név alatt lesz ismeretes. Ez az ur annyit beszél és annyit köpköd, hogy az már kész mulatság. Még szerencse, hogy tulságosan komolyan senki sem veszi a derék ur érzelemnyilvánításait és egyéb megnyilatkozásait. A bukaresti látogatás után is több nagyhangu nyilatkozattal boldogította Lueger a bécsieket, olyan kijelentéseket téve, amelyek után *Lahovary* román külügyminiszter szükségesnek tartotta, hogy Madridból Bécs felé vegye utját s hogy kikkorrigálja azt, amit Bécs polgármestere a Románia és Magyarország közötti viszonyon elrontani igyekezett.

Lueger egyébként ma a király lapjába, a *Fremdenblatt*-ba is becsempészett néhány magyarelles kirohanást s a *Zeiten*-ben is kiöntötte háborgó lelkét, nagy kellemetlenségeket szerezvén ezáltal az amugy is megszorogtatott *Goluchovskinak*. Román-osztrák szövetséget emleget a szép *Károly* — Magyarország ellen. No lám.

Bécs szájának legujabb sikereiről az alábbi táviratok számolnak be:

Bécs, jun. 22. Az osztrák komoly politikusok egyenesen föl fogják szólítani *Goluchowski* gróf külügyminisztert, hogy hivatalosan foglaljon állást *Lueger* legutóbbi szereplésének kérdésében és nyilatkozzék, hogy helyesli-e az osztrák-dákóromán szövetséget Magyarország ellen.

Budapest, jun. 22. A félhivatalos *Magyar Távirati Irodá*-nak Bécsből jelentik, hogy a *Fremdenblatt* estilapja egy *Lueger* polgármesterrel folytatott intervjut közöl, amelyben *Lueger* ismét néhány kirohanást tesz a magyarok ellen. Tekintettel arra, hogy a *Fremdenblatt*-ot általában a *külügyminiszterhez közeldállónak* tartják, a *Lueger*-intervju közlése bizonyos körökben *kinos feltűnést* keltett, de amint Bécsben illetékes helyről értesítenek, a *legkinosabban magát a külügyminisztert*.

Illetékes helyről vett értesítés szerint a kérdéses intervjú közlése nem tulajdonítható másnak, mint annak a pillanatnyi zavarnak, amely a *Fremdenblatt*-nál a legujabb szerkesztőváltás következtében beállott. Csakis ily viszonyok között kerülhetett a *Lueger*-intervju a *Fremdenblatt*-ba, ami által *Luegernek* csakugyan sikerült kellemetlenséget okozni, de nem a magyaroknak, hanem a külügyminiszternek.

Bécs, június 22. A *Zeit* estilapja intervjut közöl *Lueger* polgármesterrel, amelyben *Lueger* kijelenti, hogy Ausztriának Romániához való benső viszonya abban az időben bir majd nagy fontossággal, amikor a *közösség Magyarországgal megszűnik*, mert Románia, amely a Balkán kulcsa, átveheti Magyarország szerepét a gazdasági téren. A magyarok tévednek, ha azt hiszik, hogy nekik sikerült volna őt Romániában megtámadni. Ha valaki

csak hozzányulni merészkedett volna, a román nép *vérfürdőt* (?) rendezett volna.

Bécs, június 22. A *N. Fr. Pr.* mai estilapjában egy illetékes román államférfiu nyilatkozik *Lueger* *Károly* polgármesternek arra a mondására vonatkozólag, hogy az ő bukaresti látogatása nemcsak Bécsre, de *egész Ausztriára beláthatlan fontosságu volt*. Az illető román államférfiu előrebocsátotta, hogy Romániában a mértékadó körök tisztában voltak *Luegerrel* és tudták róla jó előre, hogy *szava nem tehető az aranymérleg serpenyőjébe*, mert *Luegernek gyakran eljár a szája*. Most is olybá tünteti föl bukaresti utját, mintha annak politikai célja és neki magának politikai missziója lett volna.

Lahovary külügyminiszter Madridból hazautazóban az osztrák fővárost is érinteni fogja és *Goluchovszki* külügyminiszterrel is váltani fog erről egy néhány szót.

Az természetes, hogy az osztrák császárváros polgármesterét, *Lueger*t, szívesen fogadták, de az is igaz, hogy Romániában illetékes helyen *kinosan hatott* az a körülmény, hogy ugyanakkor Bécsben *tüntetést rendestek Magyarország ellen*. Mégsem szabad rossz néven venni Románia fővárosától, ha a két millió lakosságú város polgármesterét szívesen látja Bukarestben. Hiszen az a remény érlelődött meg ott, hogy Bécs husszükségletét a romániai nagy vágóhidak fogják a jövőben ellátni.

Bécs, június 22. *Lueger* polgármestert, a ki tegnap érkezett meg Bukarestből, a pályaudvaron a községi tanács fogadta ünnepélyesen. A keresztény-szocialista párt szóznoka, valamint a polgármester beszédekét mondottak, a melyek a polgármester utazásának fontosságára utaltak az Ausztria es Románia közötti viszony szempontjából. Ezen utazás *ellensúlyozása a zsidó-magyar körök ellentállásának*. *Lueger* azt mondotta, hogy köszönettel adózik a román királynak, valamint a román népnek azért a szíves fogadtatásért, a melyben ott részesült. A polgármester ezután a tömeg ovációi közepette athausba hajtattott. A Rathaus előtt kocsijának *lovait kifogták* és hivei maguk huzták a kocsit a Rathausig.

A véres ország. Katonai forradalom.

(Részletek a bieloautoki mécsáriásról.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, június 22.

Az orosz katonai forradalom méreteiről mindinkább aggasztóbb hírek érkeznek. Mai hireink arra engednek következtetni, hogy elnyomatása egyhamar nem is sikerül az orosz kormányoknak.

Mai távirataink:

Pétervár, jun. 22. A pétervári táv. ügyn. a következő szabasztopoli jelentést közli: Jun. 19 én a vartüzérezred első százada azt a parancsot vette, hogy vonuljon ki az őrségre. A helyőrség több csapata megakadályozta társait abban, hogy engedelmesskedjenek a tisztek azon parancsának, hogy vegyék kézhez karabélyaikat. A helyőrség több csapata lefegyverezte a századot. Jun. 20-án a tengerpart mellett levő kaszárnyában a zendülő katonák behatoltak a vartüzérezred második századának szállására, elpusztították a raktárakat, hatalmukba kerítették a fegyvereket és a löszereket és az útegek

ellen vonultak. Mielőtt azonban odaérték volna, a tűzértség körülfogta őket. Jun. 20-ának éjjelén néhány sikertelen lövés után ellentállás nélkül lefegyverezték őket és a Michel-tűzérkaszárnya-ba internálták őket. A kihágásokban a várüzérezred második százada nem vett részt. Később több töltött, a város felé irányított ágyut találtak. Az északipart lakosain nagy pánik veit erőt, később azonban helyreállott a nyugalom. Ujabb zavaroktól nem kell tartani.

Pétervár, jun. 22. A дума a polgárok egyenjogusítására vonatkozó törvényjavaslatokat bizottság elé utalta.

Pétervár, jun. 22. *Gorenkin* miniszterrelők a kormány összes tagjai nevében följárlotta a cárnak lemondását. Utódjául *Gerhardt* kormányzót emlegetik.

Pétervár, jun. 22. Rigából érkezett jelentések szerint Dorpatban a rendőrezred föllázadt. A laktanyát körülzárták.

Pétervár, június 22. Egyre rémesebb részleteket jelentenek a bielosztoki mézszárlásokról. A birodalmi дума bizottsága írtóztatós büntetéseket állapított meg. Többek között azt, hogy fiatal lányokat anyjuk szemeláttára *borzasztóan megcsönkítették*. Egy embernek mindkét lábát *lefűrészelték* és nagyon sok embernek *szegyet ütöttek* a fejébe és a szemébe. A zsidó kórház orvosát, aki a kórház udvarán az áldozatok sebeit kötözte be, vasrudakkal addig ütöttek, amíg holtan rogyott össze. A halottak száma egyre szaporodik. Sok holttestet titokban temettek el. A környéken lévő mezőkön és erdőkben mindig találják a halottakat.

Egy törvényjavaslatot az *acta* elő a дума bizottságnak, hogy mult pénteken ő is jelen volt, amikor a csapatok azt a parancsot kapták, hogy fordítsanak hátat azoknak a házaknak, amelyekben a csőcselék fosztogat. Legfelső helyen Oroszországra nézve nagy szerencsétlenségnek mondják a bielosztoki mézszárlást és a tiszta igazság megállapítását követelik.

Londonból táviratozzák: Azok a tudósítások, amelyek szerint a katonai lázadást Rzesanban már leverték volna, nem felelnek meg a valóságnak. Sikertült ugyan egy lázadó zászlóalj lefegyverezni és a kaszárnya-ba bezárni, de a három többi zászlóalj föllázadt, körülzárták a katonai kaszint, több tisztet megölt, a többieket pedig elfogta. Az internált katonákat pedig kiszabadította és újból lefegyverezte.

IRODALOM ES MŰVESZET.

A színház műsora:

Szombat: Parasztszünet, opera és hangverseny Schubert Jenny, Ferrari d'Albaredo és Gracco Mattoni vendégjátéka.

Vasárnap: Délután: Piros bugyelláris, népszínmű. Este: Gül-Baba, operett.

Mary Ann.

— Bemutató előadás. —

Szendreyvel is megeseit ma az a baleset, ami a legtöbb vidéki direktorral: a nyári szezonban kénytelen lejátsszani olyan darabokat, amik a téli szezon meglehetősen sovány ujdonság programján nagyon is elkelték volna, de kiszorultak onnan, mert a Nemzeti Színház — és több más févárosi színház is — a szezon legvégére hagyott egy egész csomó ujdonságot, többnyire külföldi darabokat, melyek nem mind jók ugyan, de egy s más okból fel tudják kelteni a közönség érdeklődését. Ha pedig a közönség érdeklődik, sokkal hasznosabb a direktornak ez az érdeklődés a téli szezon közepén,

mint az olcsó helyáras, gyér népszerűségű nyári arénákban.

Zangvill Izráel angol író. Még pedig a javából. A mély gondolkodású, erős elmék közül való. Elbeszélései megkapók és bájosak, erőteljesek és tragikusak. Ahogy a londoni gettót rajzolja, az tökéletes művészet. Zangvillnak vannak súlyos gondolatai, vannak erős kifejezései és van mély emberlátása. Tud jellemezni, bele tud hatolni az emberi lélek mélyébe. Zangvill íróművész: gondolkodó, tartalmas ember. Egyéniség.

Akármiilyen erős egyéniség legyen is Zangvill, egy dologgal neki is számolnia kellett. A közönség izlésével. Angolországban nemcsak gettótörténeteket olvasnak. London száz színházában romantikára vágyik a közönség. Gondolatok, eszmék nem kellenek. A lélekboncolás fölszínes. Főszínes irodalmi alkotások kellenek. Olyanok, amik megkapják a közönséget. Rikató, érzélgős mesék. Az kell a közönségnek. Ezért fizetnek az igazgatók csengő aranyakat.

Zangvill Izráel szintén leült és vigjátékot írt, amelyben a legtöbb vonás ellentétes az ő egyéniségével. Nem mély, nem súlyos, nem tartalmas. Főszínes, romantikus történet csak, amit alkotott. Limonádé. Német mintára készített irodalmi málnaszörp. Savanykásan édes irodalmi alkotás. Ha akarja az ember, könyezik tőle, ha meg akarja, sír. Modern szentimentalizmus: asszonyok, leányok és érzékeny lelkek számára.

Egyen gyönyörűséget mégis megengedett magának Zangvill. Ha vásári munkát is írt, legalább megírta, hogy ezt az író nem a szívből írta. A darabnak a hőse ugyanis egy Lancelot nevű zeneszerző. Tehetség. Zenel reformátor lehetne. S senki sem ismeri addig, amíg tartalmas dolgokat ír. Csak amikor szentimentális, könnyed, főszínes zenét, afféle „Rózsabimbó és méh“ románcot komponál, akkor ismerik el. És akkor fizetik.

Maga a darab különben a teljes köznapi-ság. A hősnője Mary Ann. Cseléd egy szállóban. Ott lakik Lancelot, a zeneszerző is, aki igen csinos urfi. Lancelotnak tetszik a leány, a cselédnek az urfi. Az életben a szegény zeneszerzők az ilyen ügyeket könnyen intézik el. De Lancelot egy romantikus vigjáték hőse. Ő feleségül akarja venni a leányt. Az életben az ilyesmi nem sikerül, de a vigjátékban az Isten könyörületos. Mary Ann milliókat örököl, Lancelot gazdag ember lesz, aztán egymásé lesznek.

Ez a darab, amire a nagyképűség azt mondja, hogy bájos, idillikus történet, de amire a jóízű Zangvill valószínűleg nem nagyon büszke. A közönségnek azonban ez kell — legyen meg hát az öröme.

Előadták tehát a darabot ma este a nyári színházban, ha nem csalódunk a vendégszereplő Dezső-pár kedvéért. A Nemzetiben is ők játszották a főszerepeket és nagy sikerük volt benne. Főleg Ligeti Juliskának, aki nagyon bájos, nagyon kedves Mary Ann és ilyen neki való szép nagy szerepet régen nem kapott már. Ami megkapó báj és kedvesség az egyéniségéből kisugárzik s amivel ragyogóvá tette ezt az alkítást, ma sem tévesztette el a hatást és megérdemelt méltánylásra talált. Sokszor nyílt színen is kitért a taps, a felvonások végén szeretettel szöktették a függöny elé és ma sem maradt el a virág. Dezső József Lancelotja is nagyon tetszett, főleg a Mary Ann-nal való páros jelenetekben, ahol kiértett a szív dobogása szavából és melegség ömleszt el egész játékán.

A bucsuzó művész pár mellett nagyobb szerepeket Benkőné, H. Kőrösy Juci és Deill játszottak, kisebbeket Szathmáry, Várnay, Mariházy és Bácsné. Közönség szép számmal volt és jól mulatott.

* Az Aradi Zenekedvelők Egyesülete által 1888. évben alapított és fentartott és Arad szab. kir. város védnöksége alatt álló aradi zenedének évfárá vizsgálatát június hó 25., 26. és 27. én, mind a három napon délután 4 órától tartatnak meg a polgári fiúiskola nagytermében. A jövő tanévre a beiratások szeptember hó 1., 2. és 3-án d. u. 4—5 óráig a zenede helyiségben eszközöltenek. Beiratási díj 10 kor. Tandíj egész évre 50 korona. A rendes oktatás 1905. évi szeptember 4. én veszi kezdetét. *Kriszpin József*, igazgató.

Goluchovskit újból támadják.

A delegáció záróülései.

(Az országgyűlés munkarendje.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, június 22.

A magyar delegáció albizottságai is befejezték munkáikat és most már vége a zárt ajtó mögötti politizálásnak. Hétfőn a nagy nyilvánosság elé lép a delegáció, amennyiben erre a napra tüzte ki az elnökség az első nyilvános teljes ülést. Még mindig akadnak, akik a plénumban vihart jósolnak *Goluchovski* Agenor gróf külügyminiszter körül. Hirdetik, hogy *Rakovszky* István és a néppárt azért nem folytatták az albizottságban zárt ajtó mögött a támadást, mert az igazi övegeket a nagy nyilvánosság előtt akarják elsűtni.

Hogy mennyiben teljesedik be ez a jóslat, az rövid két nap alatt megvállik. Annyi azonban már most bizonyos, hogy a dolog érdeme szerint nem változott, mert a delegáció plenuma is elfogadja a külügyminiszter költségvetését. A magyar delegáció egyébként, minthogy Péter és Pál ünnepe miatt csak öt dolgozó nap áll rendelkezésre, aligha fejezi be munkáját június végére és így júliusból is igényel egy vagy két napot.

A képviselőház ilyenformán csak július 4-én ül össze és mindenek előtt a fölírat tárgyalásába fog, majd pedig a költségvetést veszi elő. A két tárgyhöz sokan kívánnak hozzászólni, a fölírathoz különösen a nemzetiségiek, akik tudvalevőleg külön fölíratot is terjesztenek a Ház elé. Kormánykörökben mégis azt hiszik, hogy a két Ház ezzel a két tárggyal július hóban végez és így azután augusztust és szeptember első felét nyári szünetnek lehet szánni.

A kormánynak tulajdonképeni törvényelőkészítési munkássága természetesen a nyári vakáció alatt sem szünetel, mert a választási reformról szóló tervzetten kívül egész csomó szociális, gazdasági, tanügyi és igazságügyi törvényjavaslatot kell kidolgoznia, amelyekkel majd az országgyűlés ősszel kezdődő ülésszaka foglalkozik. Kemény dió lesz még — ha ugyan előterjeszti — *Olay* Lajos vádindítványa, amely több törvényhatóság kérvénye kapcsán a kérvényi bizottságnak erre vonatkozó javaslatával együtt fog a Ház elé kerülni.

Még nem hallatszik ugyan semmi a meglevő alkotmánybiztosítékok megerősítéséről és újaknak létesítéséről, amit *Barabás* Béla programbeszédeiben oly erőteljesen követelt, de ha ezekhez hozzá-

vesszük a jövő évi költségvetést és az unjoncozási törvényt, kimerítettük azoknak a törvénytervezeteknek sorát, amelyekben az országgyűlés idei munkássága ki-merül.

Jelöltek gyűlése.

(Elégtételt a megszorodottaknak!)

Arad, június 22.

Későn-éjjel lapunknak egyik másodágon való oldalbarátja a telefonhuzal rosszasságától remegő hangon jelentette, hogy a Szabadság-téren hatalmas tömeg tolong és zajosan tüntet. A tüntetésre vonatkozó híradás első pillanatban azt a gyanút költötte fel bennünk, hogy az Ingók Eltűntetését Szövetkezeti Alapon Úzó Társaság tart nagygyűlést, de ezt az eszmét később elvetettük, mivel tudtunkkal a rendőrségnél ilyen irányú gyűlést nem jelenteték be. Kiküldöttük tehát egyik munkatársunkat, hogy tudósítsen bennünket, mi történt az éjjel? A kiküldetés eredményéről munkatársunk az alábbiakban számolt be:

A Szabadság-térre érve, hatalmas tömeget pillantottam meg. A tömeg előtt szószerű állott, mely közül különösen egy ur nyüzsgött igen erőteljesen. Amint később megtudtam, ez az ur, kinek nevét a nagy sötétség miatt nem sikerült megtudnom, ez az ur a népgyűlés vezérszónoka volt.

A tömeg jól öltözött urakból alakult, akik ilyen feliratu táblákat cipelték:

Nem kell Barabás!
Választani akarunk!
Nem ottünk kefért, hogy megegyük
a békát. — Fuvardíjat a népsnek!

Ezekből a felirásokból rögtön megértettem, hogy a tömeg az aradi képviselőjelöltek gyűlése. De nem volt időm sokáig gondolkozni, mert a fentemlített nyüzsgő ur egyszerre mellettem termett és megszólított:

— Ön az, kedves barátom?

— Én! — feleltem komoran. — Én vagyok, sajátkezűleg.

— Parancsol talán egy szivart? — kérdezte ő.

— Kitűnő gyártmány, valódi Flór de Választadóres. Rágyújtottam a szivarra. Mondhatom, akárcsak a szalmapapirgyárra gyújtottam volna rá. A szivar ugyanis a számbára, a szaga ellenben a papirgyárra emlékeztetett. Rettenő kínok között mégis elszivtam a borzasztó gyárumányt, amelyben nagy szelenséggel uralkodott: tudniillik egyáltalában nem szelelt. Mikor végre elkészültem vele, pokoli kárörömmel szólottam oda a nyüzsgő urnak:

— Ujjé, nem is vagyok választó!

A nyüzsgő ur azonban legnagyobb meglepetésemre nem vágott pofon, sőt karfogott és a fülembe sugta:

— Ugye, nem ir ellenem? Lássá, énbőlőlem a képviselőháznak munkára kész tagja, sőt végtagja lett volna. Bennem nagy ember vezet el!

— Ne busuljon! Ez már a születésekor történt! — vigasztaltam az elszomorodott embert.

— Hát eljárás ez Barabástól? — folytatta ő. Hígyje el, kérem, a Kárpátoktól az Adriáig és szívem mélyéig meg vagyok botránkozva. Képzelve el: már a zászlókat is megrendetem és tizezer példányban kinyomtattam, hogy éljek én és hogy a közbizalomra nincs nálam érdemesebb, úgy éljek én. Mit csináljak most ezzel a tizezer plakáttal?

— Adja el az ellenjelöltjének.

— Már megpróbáltam, de ő csak úgy hajlandó megvenni, ha én is megvásárolom az ő 20 ezer falragaszát. Végre abban egyeztünk meg, hogy kártérítési pört indítunk Barabás ellen.

— Onak nem annyira kártérítésre, mint hittérítésre volna szüksége! — feleltem, miközben a nyüzsgő ur orrára pillantottam.

— Az ilyen viccekkel menjen a raktérítő alá! — mondta ő dühösen. Azaz ne menjen! Inkább hallgassa meg, hogy milyen inézkedésekre határoztuk el magunkat. Mindenekelőtt összeférhetlenségi bejelentést teszünk Barabás ellen, azon a címen, hogy nem tudunk vele összeférni. Azután feljelentjük az állatkertnél, azon a címen, hogy ő a delegáció hadügyi albizottságának az elnöke. Már pedig egyszerre nem lehet két urat szolgálni. Azután megmérgezzük a kutyáját és felrobbantjuk a házat és egyáltalában leások a föld közepéig és levegőbe röpiteni a világot, hahaha!

— Na, na, csak sziveskedjék meg nem örülni! Inkább adok egy tanácsot, amitől Barabásnak végkép elmegy a kedve Aradtól. Van még szivarja?

— Oh kérem, tessék! — felelt: előzékenyen, a nyüzsgő ur és egyszerre tiz Flór de Választadórest tartott elém. En azonban undorral intettem:

— Kéll a kutyának! Nem azért kérdeztem, hogy maga kínálja meg, hanem azért, hogy tanácsot adhassak. Tehát, ha Barabás hazajön, menjen el naponta kétszer az ablaka alá és szivjon el ott egy-egy ilyen szivart. Meglátja, hogy vagy maga szöki meg, vagy Barabás!

A nyüzsgő ur egy darabig reámbámult, majd körülözött a téren, amely ekkorra már kiürült. Azután titokzatosan a fülembe sugta:

— Maga balek! Csak nem ettem meszet, hogy ilyen szivart szivjak? Ezt a választóimnak tartogatom. Hiszen nem loptam én az egészségemet!

— zab.

Kossuth az osztrák mozgalomról.

A Duna—Tisza-csatorna.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, június 22.

A Duna—Tisza-csatorna ügyében megtartott ankét ma befejezte tanácskozásait, amelyek azzal az eredménnyel végződtek, hogy az összes hivatott közgazdasági tényezők elismervén a csatorna kiváló jelentőségét, a kormány sürgősen hozzáfog a csatorna létesítésének előkészítéséhez. A mai tanácskozás során az elnöki Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter a gyors kiépítés egyik érdekes indokául fölhozta azt, hogy e csatornával elősegítjük közlekedési emancipációnkat Ausztriától, amelynek közvéleménye irtó gazdasági háborút akar ellenünk indítani.

Az ankét lefolyásáról az alábbi távirati tudósítást adjuk:

A mai szaktanácskozáson a Duna—Tisza-csatorna ügyében Hosszopcsky Alajos miniszteri osztálytanácsos a tárgyalások eddigi folyamán fölmerült téves állításokra fejtette ki nézetét.

Sándor Pál orsz. képviselő az önálló vámterület szempontjából bírálta a csatorna kérdését és azt mondta, hogy azt a tíz évet, amely rendelkezésünkre áll, az önálló vámterület előkészítésére kell fordítanunk. A csongrádi torkolat mellett van.

Kossuth Ferenc elnök kijelenti, hogy a földművelésügyi minisztérium a kereskedelmi kormányval összhangban fog a csatorna létesítésén dolgozni.

Tandei Otto műegyetemi tanár a csatorna megépítése mellett van, feltéve, hogy nemcsak az építést, hanem a csatorna üzleti oldalát is a kormány fogja vezetni.

Kossuth Ferenc ekkor ismét felszólalt és a következőket mondta:

— Azok az érvek, amelyek a csatorna kiépítés ellen hangzóttak el, engem nem győzték meg. Oszintén elmondom, hogy miért. Közvetlen, hogy Ausztriában nagymérvű ellen-ségeskedés ütött ki ellenünk, nem annyira a

kormányban, mint a közvéleményben, ahol sokkal veszélyesebb. Az osztrák közvélemény hangoztatja — és nekem természetesen itt ezen a gyülekezeten csak a közvéleményről lehet beszélnem — hogy Magyarországot meg kell fojtani, Magyarország és a magyar terményeket konzumáló világrész között mindenütt Ausztria fekszik, Ausztria akaratától függ tehát, hogy minket vasgyűrűvel megfojtson. Ez az osztrák fölfogás, amelyet érvényesíteni akar.

A jelen kormány abban a szerencsés helyzetben van — amit ill jelezhetek, mert közvetlen dolog — hogy bizonyos megállapodásra jutott magával az uralkodóval, amely megállapodás a magyar ügyeket bizonyos fokig megvédelmezi a közgazdasági téren s másfelől az osztrák gyűlölködés ellen, mert az van mondva, hogy vagy szerződés kötődik Ausztriával, a szabad kereskedelem alapján szövetség helyett, vagy pedig föntartatik a mostani állapot 1917-ig. Ime, az országnak van bizonyos ideje, amelyet arra fog fölhasználni, hogy a közlekedési eszközöket illetőleg is függetlenítse magát Ausztriától.

Kossuth végül kifejtette, hogy ő is Csongrádot tartja a legalkalmasabbnak a csatorna torkolatául, mert ott a Tisza jobban hajózható és mert ezzel kikerülhető az a hirtány, hogy Monostortól kezdve Budapestig a csatorna párhuzamosan haladjon a Dunával.

Ezután Bacher Emil a fővárosi malom-egyesület nevében beszélt a csatorna létesítése érdekében, míg Hieronymi Károly rámutatott a vízi utak előnyére Ludwigh Gyula és Klein Gyula ellenkező fölfogásaival szemben.

Miklós Odön köszönetet mondott Kossuth Ferencnek a tanácskozások odandó és szak-szerű vezetéséért, mire Kossuth szűkebb körű bizottság kiküldetését indítványozta. Ez a bizottság el fogja készíteni a javaslatot, amelynek alapján a kormány hozzáfog a csatorna létesítéséhez.

Barabás nyilatkozott. Csak egy mandátuma van. Pesten akar maradni.

(Az összeférhetlenségi bizottság nem határozhat.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, június 22.

Barabás Béla ma budapesti választói előtt nyilatkozott lemondásának elkéséséről, hangoztatván, hogy őt ekörül semmiféle szándékosság nem terheli. Barabásnak különben az az álláspontja, hogy ő neki most már csak egy mandátuma van, mert hiszen az aradiról lemondott s a lemondás vissza nem vonható, azt mindenképen respektálni kell. Ha tehát neki csak egy mandátuma van: az összeférhetlenségi bizottság tényálladék hiányában egyáltalán nem dönthet az ő ügyében.

Amint értesülünk, az aradi függetlenségi párt végrehajtó bizottságának legközelebbi ülésén interpelláció alakjában szóba fogják hozni, hogy miért nem értesítette Barabás szokás szerint a lemondó-levelet elküldésekor az aradi pártot a lemondásról? A párt máig sem kapott ilyen értesítést Barabástól, akitől a választók egy része nem veszi jó néven e mulasztást.

Mai távirataink:

Barabás nyilatkozik.

Bécs-ből táviratozzák: A budapesti VII. kerületi választópolgárság egy küldöttsége ma fölkereste Barabás Bélát a Wandel am Peter szállóban és megkérdezte tőle, mi igaz azokból a híresztelésekből, melyeket az erzsébetvárosi mandátum dolgában róla terjesztettek.

Barabás hangoztatta, hogy mulasztása merő véletlen, amelyek esetleges következményeire nem gondolt. De reméli, hogy a képviselőház összeférhetlenségi bizottsága, tekintettel arra, hogy az aradi képviselőségről való lemondását írásban és előzetesen szóval is bejelentette, tekintettel továbbá arra, hogy a bizottságnak kötelessége mérlegelni a képviselőnek azt a szabad elhatározási jogát, hogy több kerület közül melyiknek megbízó-levelét kívánja megtartani, úgy fog dönteni, hogy a VII. kerület mandátumát tartsa meg.

A küldöttség fölkerésére Barabás különben már ma Budapestre érkezik és a VII. kerületi függetlenségi párt értekezletén bővebben kifejti álláspontját, amely szerint a főváros VII. kerületének képviselője kíván maradni.

Barabás budapesti választóihoz.

A VII. kerületi függetlenségi és 48-as párt Almássy-téri körhelyiségében ma este a választók rendkívüli érdeklődése mellett értekezlet volt, amelyen megjelent az este Budapestre érkezett Barabás Béla is.

Földeák Gyula elnöki megnyitója után Barabás Béla állott föl szólásra és határozottan tiltakozott az ellen, mintha őt eljárásában személyes hiba, szándékosság vagy rosszakarat terhelné s hangsúlyozta, hogy megválasztásától fogva mindig a budapesti VII. kerület mandátumát óhajtotta megtartani. A késelem okát Barabás a következőkben adta el:

Június 8-án, amikor a képviselőház ülésén az elnök bemutatta a végleg igazolt képviselők névsorát, Barabás nem volt jelen, mivel ugyanakkor a magyar delegátusoknak a képviselőháznak egy másik termében tartott értekezletén kellett résztvennie. A ház azon határozatáról, hogy mint több mandátummal bíró képviselőnek a végleges igazolástól számított nyolc napon belül nyilatkoznia kell, írásbeli értesítést nem kapott, holott például sokkal jelentéktlenebb ügyekről, mint például ha a képviselőt bizottságba, vagy a delegációba választják meg, írásban szokták értesíteni.

A képviselőház június 8-iki ülését követő napon, vagyis június 9-én Bécsben volt, ahol a delegáció ülései már megkezdődtek és mint annak alelnöke, rendkívül el volt foglalva. Lemondó levelét ugyan már vasárnap megírta, azonban csak hétfőn adta föl és így a képviselőház elnöke csak kedden kapta kézhez.

Abban igaza van Justh Gyulának, hogy a levél elkészült, azonban nincs törvény vagy házszabály, amely tiltaná a képviselőnek az összeférhetlenség megszüntetését és ezt az összeférhetlenségi bizottságnak mérlegelnie kell. A házszabályok csak arra az esetre intézkednek,

ha a több mandátummal bíró képviselő egyáltalán nem nyilatkozik, hogy melyik mandátumot tartja meg. Ebben az esetben az összeférhetlenségi bizottság az előírt módon határoz. Most azonban az ő ügyében az összeférhetlenségi bizottság tényálladék hiányában nem is intézkedhetik, mert neki — Barabásnak — csak egy mandátuma van, a másiktól lemondott.

Barabás beszédét zajos éljenzéssel kísérték, végül pedig percekig megtapsolták.

Lengyel Zoltán azt mondja, hogy nincs olyan törvény, amely visszaadhatja a képviselőnek azt a mandátumot, amelyikről már lemondott. Barabásnak mandátuma megtartásához nem volt szüksége huncutságra. Hogy feledékeny volt, azon ne csodálkozzanak, mert hiszen először került most Bécsbe mint delegátus. Az összeférhetlenségi bizottságnak, melyhez az ügy a házszabályok értelmében kerül, nem lesz tényálladéka, amely fölött ítélkeznek. Legföljebb arról lehetne szó, hogy az összeférhetlenségi bizottság megbüntesse Barabást, mert egy nappal tovább volt két mandátum tulajdonosa. Már pedig ily büntető hatalma az összeférhetlenségi bizottságnak nincsen. — Ha a lemondást nem fogadják el érvényesnek, akkor Barabást mindkét mandátumtól megfosztanak: az egyiktől azért, mert lemondott, a másiktól azért, mert el-elkészt. Már pedig a házszabályokat még Tizza István és Perczel Dezső sem magyarázzák így. Beszédét azzal fejezi be, hogy ha Barabás a VII. kerületnek akar képviselője maradni, az összeférhetlenségi bizottság sem hozhat más ítéletet.

Földes Géza, Bródy Lajos s Beöthy László felszólalásai után Földeák elnök konstataulta, hogy Barabás kijelentései a kerület választópolgárait megnyugtatták és midőn a képviselőnek nyilatkozatáért köszönetet mond, az értekezletet berekeszti

Eötvös Károly jelöltsége.

Eötvös Károly ma jelöltsége dolgában az alábbi nyilatkozatot tette:

— Ha a választók zöme megtiltszta a jelöléssel, úgy azt köszönettel elfogadom. Kijelentem azonban, hogy én igazi függetlenségi és ellenzéki akarok lenni és ha megválasztanak, az leszek a parlamentben is. Megmondom még nyíltan azt is, hogy Wekerle miniszterelnök személyes híve vagyok, mert az a meggyőződésem, hogy amíg ő áll a kormány élén, Magyarországot szégyen és súlyosabb bánatalom nem érheti.

Lándzsát török a nemzeti követelések mellett, ez a programon. A nemzeti nagy fölgerjedést nem szabad elaludni hagyni s ébren kell tartani a közszellemet. Ehhez pedig szükség volna legalább ötven tagú ellenzékre, ami ma — sajnos — nincsen.

MULATSÁGOK.

(=) Érettek bálja Mint már említettük, az aradi királyi főgimnázium és állami főreáliskola végzett növendékei június 23-án, szombat este a városligetben zártkörű nyári táncmulatságot rendeznek. Család jegy 5 korona, személy jegy 2 korona. Kezdeté este 9 órakor. A meghívó kívánatra felmutatandó.

HIREK.

— Az angol király — királyunknál. Berlinből táviratozzák: Edwárd angol király augusztus 11-ikén Marienbadba utazik, ahol három heti kurát tart. A kura után az angol király Ischlbe megy és a magyar király vendége lesz. Ischlből Edwárd király visszautazik Londonba.

— Egy államtitkár összeférhetlensége. Budapesti tudósítónk táviratozza: Hadik Béla grófot, Hadik János államtitkár öccsét a budapesti Ganz-gyár tudvalevőleg egyik igazgatójává választotta. A sajtóban ezért éles támadások jelentek meg Hadik Béla gróf ellen. Többek között azt irták róla, hogy a Ganz-gyár csakis azért választotta meg, mert bátyjától így remél nagyobb állami rendelkezéseket. — Hadik Béla gróf most, hogy elejét vegye a gyanúsításoknak, de főleg ezért, mert belátta, hogy az összeférhetlenség fenforog, bejelentette a gyár igazgatóságának lemondását.

— A magyar-osztrák kiegyezési tárgyalások. Budapestről táviratozzák: A jövő héten kezdődnek meg Bécsben a kiegyezési tárgyalások az osztrák és magyar kormány között. A magyar szakbizottság ma Szerényi József államtitkár elnöklété megalakult és mindjárt megkezdte tanácskozásait, amelyeken részt vett Mezőssy Béla államtitkár és az egyes miniszteriumok szakreferensei. Ezek a tanácskozások előreláthatólag több napot fognak igénybe venni, mert beható eszmecsere után dolgozzák föl az anyagot, hogy a kormány rendelkezésére teljesen készen álljon. Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter már vasárnapon, a kormány szakbizottságának tagjai pedig kedden utaznak Bécsbe. — A Szerbiával való kereskedelmi szerződések ügyében holnap kezdődnek meg a tárgyalások Bécsben, amelyekre a magyar kormány megbízottai ma délután Bécsbe utaztak.

— A fiumei kormányzó beiktatása. Fiuméből jelentik: Nákó Sándor gróf, az új fiumei kormányzó megérkezése e hó 24-én, délelőtti tíz órára van kitűzve. A kormányzó különvonaton, számos magán, képviselő és hírlapíró kíséretében érkezik Fiuméba. Fogadása mindenfelé nagyon ünnepélyes lesz. A pályaudvaron az egész városi képviselőlet, a polgári és katonai hatóságok fejei megjelennek. Tizenegy órakor lesz az ünnepélyes beiktatás, mely alkalommal a kormányzó programbeszédet tart.

— Polónyi Géza nagybeteg. Budapesti tudósítónk táviratozza: Polónyi Géza igazságügyminiszter állapota válságossá lett. Tegnapelőtt még az orvosai jó reményekkel kecsegtették, de tegnap este nagy láza támadt, úgy hogy környezetét nagy aggodalom fogta el. Állapota ma reggel óta nem változott és egyformán súlyos maradt. A déli órákban értesülünk, hogy imminens veszélyel Polónyi állapota nem fenyeget. A betegség komolyabb természetű, semmint eleintén hitték. Orvosa, dr. Boross Ernő epebántalmat állapított meg, de még nem bizonyos, hogy nagy fájdalmakat okozó epekövek okozzák-e a bajt, vagy valamely alképiet az epehólyagban, vagy a májban. Bizonyos, hogy az igazságügyminiszter szervezete a túlfeszített munka következtében elgyöngült. Ma Korányi professzort is a beteghez hívták. Későbbi távirat jelenti: A Polónyi Géza igazságügyminiszter életveszélyes betegségről elterjedt hírek alaptalanok. Boross Ernő főorvos ma kijelentette, hogy a beteg kólikai tünetek között fekszik ugyan, de távolról sem halálos beteg.

— **A kvóta aránya.** Bécsből táviratozzák: Az osztrák kvótaküldöttség ma *Chlumetzky* báró elnöklete alatt ülést tartott, amelyen *Schwégel* előadó azt a javaslatot tette, hogy a monarchia két államának népességi száma szerint, a kvóta 57.6 és 42.4 százalék arányában állapítsák meg. Arra az esetre, ha a magyar autonom vámtarifa létrejönne, természetesen a mostani állapotok a közösségre nézve nem tarthatók fenn. Hosszu vita után elfogadták *Schwégel* javaslatát, amelyet nunciumpként a magyar bizottsággal közölnek.

— **Százhuszezer korona hegedű.** Bécsből táviratozzák: A bécsi rendőrség most egy, a művészi körökben óriási feltűnést keltő bűnügyben nyomoz. 1904-ben *Ebner-Eschenbach* tekintélyes bécsi bankártól és műbaráttól egy Magyarországon is jól ismert hegedűművész huszezer korona kölcsönt kapott, amelynek fejében zálogul átadta valódi remek *Gufrilla*-hegedűjét. A bankár üvegszekrényben őrizte a hegedűt, amelynek elismervénye százhuszezer korona értékéről szól. Tegnap este a bankár megakart mutatni a hegedűt vendégeinek, de legnagyobb rémületére üresen találta az üvegszekrényt s a hegedűnek sehol nyomára nem akadt. Azonnal jelentést tett a rendőrségen, de eddig nem sikerült a tolvajt kinyomozni.

— **A nemzetiségiek értekezlete.** Jelenítettük már, hogy a nemzetiségiek vasárnap délutánra halasztották értekezletüket. Akkorra Budapestre érkeznek összes képviselők s összeülnek tanácskozássra, mely alkalmasint több napig is el fog tartani. Ugyanis nemcsak a felirati javaslat végleges megszövegezése miatt jönnek össze a nemzetiségiek, hanem már most megbeszélik azt, hogy milyen mértékben vegyenek részt a felirati és költségvetési vitában és erre ki is osztják egymás között a szerepeket. Egy igen fontos tárgya egyébként a nemzetiségi értekezletnek az a kérdés is, hogy vajjon a jövőben nem-e volna tanácsos fokozottabb részt venniük a törvényhatósági küzdelmekben. Erre különösen a románok fektettek súlyt, akik úgy érzik, hogy a politikai küzdelmeket ezt a nemét eddig nagyon elhanyagolták.

— **Enyedi Lukács temetése.** A politikai, író és művészvilág óriási részvételével szentelték be ma déli tizenkét órakor az ostrom-utcai gyászházban *Enyedi Lukács* holttestét. A gyászoló közönség sorában ott láttuk: *Hieronymi Károly* és *György Endre* volt minisztereket, *Zsilinszky Mihály* és *Graenzstein Béla* nyugalmazott államtitkárokat, dr. *Popovics Sándor* és *Bolgár Ferenc* államtitkárokat, báró *Dóczy Lajost*, *Kammerer Ernőt*, több egyetemi tanárt, írókat és művészt, *Bródy Alajos* vezetésével a *Neues Pester Journal* szerkesztőségét, a *Magyar Gábor* piarista rendfőnök és *Reiner* rendőrkapitány vezette szegedi küldöttséget. A besztercei szertartást *König Gusztáv* plébános végezte. A szertartás után a holttestet az *Entreprise Szegedre* szállította, ahol a kulturpaotában ravatalozzák fel. A temetés holnap délelőtt tíz órakor lesz, amikor is Szeged város közönsége nevében *Lázár* polgármester bucsuztatja el a nagy halottat.

— **Ujabb parcellázás Békésmegyében.** *Szarvas* város gazdái, a kik már eddig is jelentékeny mennyiségű földet szereztek a saját szorgalmukból, legújabbban a *Königswarter* fele csabacsüdi uradalom megvétele tárgyában folytatnak tárgyalásokat. Az esetben, ha a birtokot sikerül

megszerezniük, parcellázni fogják a kiszáradt között.

— **A nagyeceni sirrablás.** *Sopronból* táviratozzák: A nagyeceni Széchenyi-sirböltben elkövetett lopás gyanuja — mint azt mai lapunkban már megírtuk — első sorban egy *Raszipovics* nevű Ignác állásnélküli kertészre irányult, aki a betörést megelőző délutánon a mauzoleum körül ólalkodott és a sirrablást követő napon Nagyecenről eltűnt. *Raszipovicsot*, aki különben is rosvott multu, ma sikerült *Szelesten* elfogni.

— **Aki önmagához tör be.** Budapesti tudósítónk táviratozza: A fővárosi rendőrség megkeresésére ma délelőtt letartóztattak egy fővárosi kereskedőt, akit az a gyanu terhel, hogy mult év decamberében feltörte és kifosztotta — a saját üzletét. A rendőrség a károsult biztosítótársaság feljelentésére adta ki ellene a körözlevelet, amelynek alapján ma délelőtt elfogták.

— **Kereskedelmi alkalmazottak segélycsoportja.** Az Aradi Kereskedők Köre kezeleiben szervezett *Kereskedelmi Alkalmazottak Segélycsoportja* tegnap tartotta alakuló gyűlését. A gyűlést *Wallinger József* nyitotta meg. *Faragó Rózsa*, a kör titkára jelentést tett a szervezés eddigi eredményeiről, amely szerint a segélycsoportnak mintegy hetven rendes, hat alapító és harminc pártoló tagja van és a *Weisz Sándor* alapítvány összegével együtt, amelyet a kör a segélycsoportnak rendelkezésére bocsát, mintegy ezerkétszáz korona összeggel kezdi meg működését. A jelentést tudomásul vették s kimondták hogy a segélycsoportot, mint az Aradi Kereskedők Köre szervét, megalakítják. Ezután titkos szavazással megalakították a segélycsoport vezetőségét. A szavazatszedő bizottság elnöke: *Spitz Lipót*, tagjai: *Krausz Arnold* és *Halpern Miksa*, jegyzője *Kiss János* volt. A választás eredményeül a segélycsoport tiszti kara a következőképp alakult meg. Elnök: *Wallinger József*, alelnökök: *Guld Emil* és *Weichherz Lipót*, pénztáros *Klein Sándor*, ellenőr *Pichler Sándor*, intézőség: *Bogdán György*, *Deller Simon*, *Doka Miklós*, *Engel Adolf*, *Grünwald Samu*, *Grünberger Jenő*, *Kovács Miksa*, *Kresz Emil*, *Weisz Miksa* rendes, ifj. *Kocsi Ferenc* és *Kiss János* póttagok. — Kimondták, hogy a működést azonnal megkezdik, a tagdíjakat beszedik, a haláleset folytán esedékes segélyeket azonnal folyósítják, míg az állástalanság és betegség esetére való segélyeket a megalakulástól számított hat hó mulva.

— **A felsőbb leányiskola által e hó 20-án** rendezett bucsuünnepélyen felülfizettek: *Andrássy Rezső* 1 kor, *Aradi nyomda r. t.* 10 kor., *Fetter Géza* 7 kor., *Glück Dezső* 1 kor., *Medveczky Zsigmond* 10 kor., *Montagné urasszony* 8 kor., *végvári Meuman Dániel* 10 kor., *Iszeretlen* 1 kor., 60 fil. A rendezői jelvényeket pedig *Glück Dezső* díjmentesen készítette el. A bucsuünnepély tiszta fölöslege 50 korona, mely összeg egy az elemi iskolát jól végzett szegénysorsu leány-növendék tovább képzésére fordították.

— **Pályázat vámmellenőri állásra.** *Institúció* Kálmán polgármester pályázatot hirdet az Aradvárosnál megüresedett és évi 1800 korona fizetéssel, valamint 380 korona lakpénzzel jávadalmazott vámmellenőri állásra. A pályázatok június hó 27-ig nyújtandók be.

— **Megkínzott lelenc címen** közöltünk a napokban egy hozzánk beküldött panaszt. Erre vonatkozólag *Leitner Ernő* dr., a gyermekmenhely igazgató-főorvosa azt a felvilágosítást adja, hogy *Faur Tivadar* lelencfiu 1903-ban, hat éves korában adatott *Czompó Ferenc* néhez, egy utazó nejéhez, neveltetés céljából s azóta soha panasz fel nem merült. A főorvos most személyesen vizsgálatot vezetett és úgy találta, hogy a nevelő-szülő a kihágásokért kötelességszerűleg megfenyítte a gyermeket, de egyébként nem bántalmazza. Ugyanezt elmondta maga a gyermek is szerkesztőségünkben.

— **Jótekonyság.** Az aradi kereskedelmi és iparkamara elnöksége az aradvárosi kereskedő tanonciskola szorgalmas és jóvisesüti tanulói részére 50 koronát, ugyanezen humanus célra végvári *Neuman Dániel* 50 koronát, *Funkelstein József* 30 koronát voltak szivesek adományozni. Ezen emberbaráti o-

kedetekért ezton is halás köszönetet mond: *Kodács Vince* igazgató.

— **Elveszett** hétfőn délután a *Deak Ferenc* utcán és a korzón egész a Hungaria kavéházig terjedő utvonalon egy aranyozott ezüst broche, legyező formájú. Kéretik a becsületes megtaláló, hogy azt *Árpád tér 5. szám* alatt (izraelita templom épület) a II. emeleten átadni sziveskedjék, hol kellé jutalomban részesül.

— **Amateur fényképészeknek!** Általános elismert kitűnő szalon és uti fényképészeti készülékek, felülmúlhatatlan minőségű pillanat kézi apparátusok, valamint mindenféle fényképészeti cikkek *Moll A.* cégénél (Bécs, *Tuchlauben 9.*, cs és kir. udvari szállító) kaphatók. Ezen üzletág alapított 1854-ben. Kívánatra nagy képes árjegyzéket bérmentve küld a cég.

— **Bolhák, svábok, poloskák** legbiztosabb pusztító szere *Vojtek* és *Weisz*nél Aradon. 112

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Aradi heti gabonavásár.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 22.

Kedvező időjárás folytán a gabona szépen érik s általában a jövő hét folyamán megkezdhetik az aratást. Az eddigi jelentések szerint a termés az idén kitűnő.

A gabona-üzletről nincs sok följegyezni való, mert a forgalom ilyenkor szünetel, de az irányzat változatlan.

Elkelt a mai hetiptacon:

500—600 mm. buza 15 00—15 20.

140—170 mm. tengeri 18 20—18 40

Névl. jegyzés rozs 10 80—10 90.

„ „ „ árpa 12 80—12 90

„ „ „ zab 14 10—14 20

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, június 22.

Amerika ¼ olcsóbb. Kínálat és vételkedv mérsékelt. Elkelt 15,000 metermázsas buza tartott áron.

Az árak 50 kilónként számítva:

Déli tőzsde.

Buza októberre	7.83—7.84
Rosz októberre	6.61—6.62
Zab októberre	6.77—6.78
Tengeri júliusra	6.50—6.51
Uj tengeri 1907-re	5.74—5.75
Áprilisi buza 1907-re	8.11—8.12

Zárás 5 órakor:

Buza októberre	7.81—7.82
Rosz októberre	6.59—6.60
Zab októberre	6.77—6.78
Tengeri júliusra	6.47—6.48
Uj tengeri 1907-re	5.71—5.72
Áprilisi buza 1907-re	8.08—8.09

Irányzat lagyha.

Zárás 5 órakor:

Osztrák hitelrészvény	687.—
Magyar hitelrészvény	808.—
Leszámlolóbank részvény	510.75
Rima-Murányi vasmű részvény	574.50
Osztrák-magyar államvasuti részvény	677.—
Közuti vasut	582.50
Városi villamos vasut részvény	321.—
Erzsébet szanatórium sorajegy pénzben	9.—
Erzsébet szanatórium sorajegy árubaan	10.—

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— Június 22. —

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilogrammon felül sulyban 118—118 fillérig; Öreg közép páronként 300—400 kilogramm sulyban — fillérig; fiatal nehéz páronként 320 kilogrammon felül sulyban 128—128 fillérig; fiatal közép páronként 251—320 kilogrammig terjedő sulyban 125—127 fillérig; fiatal könnyű páronként 250 kilogrammig terjedő sulyban 125—130 fillérig.

Szerbiai: Nehéz páronként 260 kilogrammon felül sulyban 124—125 fillérig; közép páronként 240—260 kilogrammig terjedő sulyban 124—126 fillérig; könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő sulyban 124—126 fillérig.

Sertéselészám: Június 19. napján volt készlet 60,703 darab, június 20. napján főlhajtatott 1218 darab, június 20. napján elszállított 263 darab, június 21. napján maradt készlet 61,658 darab.

A hírtól sertésüzlet irányzata: Változatlan.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

D. R. Tudunkkal olyan intézet Arad közelében csak Lippán és Dévan van.

P. Gy. (Herkulesfürdő) Szivesen vesszük felvilágosításait.

NAPIREND.

Junius 23. Szombat. Róm. kath. naptár: Ediltrud király. — Protestáns naptár: Ediltrud. — Izraelita naptár: Sabbat, K. 4. Perék. Roschodes. — Görög-keleti naptár (junius 10.): Sándor. — A nap két 4 óra 3 percek, nyugszik 8 óra — perckor.

Időjárás. A központ meteorológiai-intézetnek Aradra küldött táviratai szerint, a mai napra a következő időjárás várható: Meleg, száraz.

Junius 23. Az aradi Tulipánkert szövetség ülése délután 3 órakor (Városház.) — A magyarországi munkások rokkant- és nyugdíj-egylet aradi fiókjának társasvacsorája este 8 órakor (János vitéz-vendéglő.) — Az aradi kir. főgymnázium és állami főreáliskola végzett növendékeknek táncmulatsága (Városliget.)

Junius 24. A csanádmezei gazdasági-egyesület nagygyűlése délelőtt 10 órakor Nagylakon (Városház.) — Az alföldi első gazdasági vasut részvénytársaság közgyűlése délelőtt 9 1/2 órakor (Aradi és csanádi egyesült vasutak.) — Az országos szállóoltványtelep részvénytársaság fől számolás alatt közgyűlése délelőtt 11 órakor (Aradi és csanádi egyesült vasutak.) — Az aradi jótékonycélu búr-asztaltársaság országos népnappelye (Városliget.)

Junius 25. Aradvármegye törvényhatósági-bizottságának rendkívüli közgyűlése délelőtt 9 órakor.

Junius 26. Az aradi korcsolyázó-egylet rendkívüli közgyűlése este 6 órakor (Városház.)

Junius 28. Az aradi turista-egyesület kirándulása az Aldunára.

Junius 29. Tenyészállatkiallítás Erdőhegyen. — Lovverseny Kisjenőn.

CSARNOK.

Hívó szó a szenvedélyre.

Írta: Timár Szaniszló.

Ki tudná megnevezni, leírni, minden egyes fázisában nyomon követni annak a leánynak érzelmeit, akinek lelke nagy lidércnyomástól szabadult meg s akinek szemében a világ egyszerre más színben tűnt fel? Az a leány, aki annak az egyszerű történetnek híve, ott ül egy hintóban, mely virágzó rétségen átrobbog. Szép, székehajú, mély tekintetű fiatal leány, aki alig múlt tizenhét esztendő. Szülei apácának szánták, s mindaddig ott volt az apácakolostorban. A nővérek tudták, hogy némsokára látyol alá kerül s a szerint bántak is el vele: szeretettel, melegséggel, odaadással. Elvira — ez a leány neve — azt hitte, hogy legjobb is lesz, ha isten szolgálatába szegődik. Szelíd és jámbor volt. Tetszett neki a béke és nyugalom, amely az apaca-kolostorban uralkodott s úgy képzelte: nincs szebb élet ezen a földön, mint az, amelyed hervadó és megint új életre ébredő virágok közt tölthet s a melyet a világi élet zajalármája meg nem zavar.

S majdnem minden fiatal leány életének bizonyos szakában csábítónak találhatja az apaca-életet, a csöndes elvonulást, a nyugalmat, az istenimádatot. Elvira kétszeresen csábítónak találta. Egyrészt, mert mostohaanyja volt, aki közönyösnek bizonyult iránta; másrészt, mert nagyobb indulatokra, élvezetvágyra magát képzelte tartotta.

Igy hát vigaszt talált a gondolatban, hogy egész életét a kolostor falai között fogja tölteni, mindaddig, amíg egy napon megfoghatatlan nyugtalanság nem fogja el. Anélkül, hogy tudta volna, miképpen történt, képzeletében felmerült a zajos, tarka világ, a maga változatos, ezerszeres színében, a maga örömeivel és izgalmával. Látta a szalonokat, a színházakat, a népes tereket és utcákat. Leányos fantáziája megtelt ezekkel a képekkel s vágyódni kezdett az élet után. Lassu hervadását látta a kolostorban. Félt a csendtől, az örökös nyugalomtól, az örömtelen, mindig egyformán szabályos, kimért, szertartásos élettől. Ha a szüzanya szobra előtt térdelt, nem tudott többé imában úgy elmerülni, mint azelőtt. Gondolatai csapongva jártak s elszálltak a kolostorból, el, ki a messze világba, ahol tolongnak és szaladgálnak az emberek, kiki a maga érdeke után, de úgy képzelte, hogy ebben a futkosásban, tolongásban, küzdelemben melegség és izgalom van s hogy tulajdonképpen ebben a melegségben van az élet.

Nagyon korán került a kolostorba. Kevés emléket vitt oda hazulról. Emlékezett egy apára, aki nagyuri életet élt és kevésbé törődött leányával. Emlékezett egy sirra, amelyben anyja pihent és egy mostoha anyára, aki ugyan jól bánt vele, de aki a szeretetnek egy szikráját sem tanusította iránta. Emlékezett egy játszópajtására, aki a szomszéd birtokos fia volt. De ennek a fiúnak szülei bérbe adták a birtokot; maguk a fővárosba mentek, ahol nagyuri életet éltek.

S maga sem tudta, hogy nyugtalanságának mily különös oka volt. Mostoha anyja, aki néha levelet írt neki, egyik levelében közölte vele, hogy a szomszéd birtokos önkrement és meghalt. Fia Odön, aki Elvirának játszópajtása volt, megint visszakerült a birtokra, hogy azt rendbehozza és megmentse azt, ami még megmenthető.

Elvira képzeletben látta megint a bodorhajú legénykét s elmulatott a multnak emlékéin, azokon az időkön, amikor együtt szaladgáltak a réten, a forrásokhoz, az erdőkben. Szeretett volna megint futkározni vele, de álmaiból a zárda csöngettyűje riasztotta föl, mely imára, vagy étkezésre hívta s a szép ábrándoknak hirtelen vége szakadt.

Néhány nap előtt apjától levelet kapott, amely lakonikus szavakban tudtára adta, hogy apja kivessi őt a zárdából s haza kell mennie, mert — így végződött a levél — „elhatároztam, hogy férjhez adlak!”

El is távozott a zárdából. Málhát előző napon vasutra küldték. Könyek között bucsuzott a nővérektől, vasutra ült, ahová egy nővér elkísérte. Négy óra hosszáig tartó utazás után az állomáson egy fogat várta, amelyet apja küldött, hogy őt a kastélyba vigye.

Tehát elhatározták, hogy férjhez adják. Ki lesz a férje, mi a neve, foglalkozása s milyen lesz jövődöbéli férje, azt nem tudták vele. De azért szíve könnyű, vidám és reményekben gazdag volt. Csak arra a gondolt, hogy a nyomasztó zárdalevegőtől örökre megszabadult s az eget kékebbnek, a napot fényesebbnek, a virágokat illatosabbaknak, a természetet bájosabbnak találta. Arra, hogy apja akaratával ellentétbe helyezkedjék, nem gondolt. Osmerte apját s tudta, hogy az nem tört ellentmondást.

(Vége következik.)

Mindenütt kapható

Sarg-
lele

Kalodont

nékiülözhetlen fog-orém, 3945

a fogakat tisztán, fehéren és egészségesen tartja.

IDEGENEK ARADON.

— Junius 22 —

Központi szálloda. Keményfy János gazdasz Gyoma. — Ballenberger Ede gyáros Prága. — Papp Ernő gyógyszerész Szarvas. — Braun Manó utazó Budapest. — Schmieid I. tüzérezredes Temesvár. — Ligeti Juliska színművész Budapest. — Morsa Attila birtokos Maroscsapó. — Dezaényi Emil főhadnagy Nagyvárad. — Szolga József belkés és neje Körösbánya. — Bartha Marcel birtokos és neje Körösbánya. — Schlesinger Ottó igazgató Budapest. — Bajza Gyula igazgató Budapest. — Mentler József főhadnagy Temesvár. — Jager Ernest őrnagy Temesvár. — Papp József magánzó Budapest. — Strieker Simon utazó Bécs. — Spanger Jakab utazó Bécs. — Lichtwitz Károly utazó Bécs. — Kabodi Károly magánzó Bécs.

Nádor szálloda. Gábor József kir. tábla előki titkár Nagyvárad. — Sával Kálmán kir. táblaelőki Nagyvárad. — Sztaniszlavszky Adolf kir. főügyész Nagyvárad. — Szabó Aranka magánzó Mezőhegyes.

— Szabó Margit magánzó Mezőhegyes. — Vera Károly bérli Borosjenő. — Dogyán Tódor földbirtokos Nagyhalomgy. — Merczer Bernát utazó Budapest. — Pankotán Miklós lakatos Bekéscsaba. — Muntlyán János bíró Bánkun.

Nyári színház.

Szombaton, 1906. évi június hó 23 án

SCHUBERT JENNY, FERRARI d'ALBAREDO és GRACCO MATTIONI föléptével:

NAGY HANGVERSENY.

EZT KOVETI:

A parasztbecsület.

Opera. Iria és zenéjét szerette: Mascagni.

SZEMÉLYLEK:

Santuzza	Schubert J.	Alfio	Ladislal J.
Turridu	F. d'Albaredo	Lola, neje	Zsigmond A.
Lucia, anyja	Borbélyné.	Kocsisok, nép.	

Közdete este 8 órakor.

NYILTÉR.*

Értesítés.

Miután Assael H. és fia cég aláírását visszavonta, a megkötött egyezség érvénytelen és az összes 1667

helybeli ékszerészek és órásk

ugy, mint eddig,

vasárnapon is nyitva tartanak.

A haj ápolása. A hajhullás leggyakoribb okainak egyike, mint azt már a világ leghíresebb bőrgyógyásza is bebizonyították, a fejbőr korpa képződés. Ezen kellemetlen betegségben szenvedők a legrövidebb időn belül teljesen megkopaszodnak, miután a fejbőr korpa képződés a hajtalajt meglazítja és a haj gyökereit kiszáradja. Számtalan hazai és külföldi orvos ajánlja a „Petrolin hajszesz” és ezekre menő elismerőlevél bizonyítja, hogy néhányszori használat után megszüntet mindennemű hajbetegséget, meggátolja az őszülést és meglepő módon elősegíti a haj újra növéstét. Vásárlásnál a fenti védjegyre tessék szigorúan ügyelni. Minden más e néven forgalomba hozott hajszesz csak silány, ártalmas utazat. Kapható az egyedül készítőknél: Koráni és Wachsmann drogeria és cosmeticai laboratorium, Szabadka.

Főraktár: Földes Kelemen gyógyszerész úrnál. 1800
Kegedüs Gyula kereskedő úrnál.

Katonazene!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség tudomására hozni, hogy

ma, szombaton este

a cs. és kir. 33. gyalogezred zenekara Zellner Sándor új karmester ur vezetésével a „Fehér Kereszt” szálloda télikertjében nagy

hangversenyt rendez.

Kiváló tisztelettel
Braun Gusztáv.

1518

Férfi öltöny szöveteket leszállított árban árusítunk.

35% megtakarítás!

1536

Szövet maradványok csak rövid ideig kaphatók!

Telefon szám 475.

Leichner és Fleischer

kizárólagos posztó gyári raktárában

ARAD, Szabadság-tér 17.

Nyári menetrend.

Érvényes 1906. évi május hó 1-től.

Arad-Budapest.							
Állomások	Szv. I-III.		Gyv. I-II.		Tvsz. I-III.		Szv. I-III.
	Szv.	Gyv.	Szv.	Gyv.	Tvsz.	Szv.	
Arad ... ind.	5-03	8-18	11-25	4-18	4-51	9-39	
Sofronya ...	5-24		11-41		5-09	9-18	
Kurtics ...	5-32	8-36	11-55	4-36	5-25	10-10	
Lökőháza ...	5-53		12-10		5-44	10-21	
Bánhidl major ...	5-53		12-16		5-51	10-27	
Országút ...	6-02				5-58		
Kétegyháza ... érk. ind.	6-10	9-00	12-26	4-59	6-05	10-46	
Kigyós ... érk. ind.	6-11	9-01	12-34	5-00	6-03	10-34	
Békés-Csaba ... érk. ind.	6-24		12-47		6-11	11-01	
Békés-Földvár ... érk. ind.	6-35	9-19	12-59	5-17	6-21	11-09	
Mezőberény ... érk. ind.	6-43	9-23	1-29	5-20	6-29	11-17	
Gyoma ... érk. ind.	6-56		1-42	5-31	6-38	11-25	
Mezőtur ... érk. ind.	6-57		1-44	5-32	6-39	11-26	
Pusztá-Tenyő ... érk. ind.	7-07	9-42	1-54		6-49	12-11	
Szajol ... érk. ind.	7-31	10-02	2-18	5-59	6-47	12-16	
Pusztá-Pó ... érk. ind.	7-36	10-07	2-25	6-04	6-51	12-21	
Szolnok ... érk. ind.	8-02	10-29	2-53	6-24	7-09	12-30	
Békes-Földvár ... érk. ind.	8-03	10-30	3-05	6-25	7-10	12-31	
Békes-Csaba ... érk. ind.	8-27		3-28		7-34	12-55	
Kétegyháza ... érk. ind.	8-39		3-42		7-46	1-01	
Kigyós ... érk. ind.	8-52	11-00	3-56	6-55	8-02	1-09	
Ujszász ... érk. ind.	9-10	11-12	4-13	7-07	8-13	1-17	
Tápió-Györgye ... érk. ind.	9-17	11-19	4-24	7-18	8-24	1-24	
Tápió-Szele ... érk. ind.	9-44	11-35	4-46	7-40	8-46	1-46	
Tápió-Szeceő ... érk. ind.	9-49	11-36	4-49	7-50	8-51	1-49	
Süly-Sáp ... érk. ind.	10-08		5-05		9-10	2-08	
Mende ... érk. ind.	10-19		5-17		9-21	2-19	
Gyömrő ... érk. ind.	10-47		5-43		9-49	2-47	
Maglód ... érk. ind.	11-04		5-59		10-06	3-04	
Rákos ... érk. ind.	11-17		6-11		10-19	3-17	
Kőbánya fel. p. u. ... érk. ind.	11-31		6-25		10-33	3-31	
Budapest k. p. u. ... érk. ind.	11-39		6-33		10-41	3-39	
Budapest k. p. u. ... érk. ind.	11-46		6-40		10-48	3-46	
Budapest k. p. u. ... érk. ind.	12-11	12-59	7-05	9-23	11-04	4-02	
Budapest k. p. u. ... érk. ind.	12-17		7-11		11-10	4-08	
Budapest k. p. u. ... érk. ind.	12-25	1-10	7-19	9-35	11-18	4-16	

Budapest-Arad.							
Állomások	Tvsz. Sz.		Gyv. I-II.		Szv. I-III.		Szv. I-III.
	Tvsz.	Sz.	Gyv.	Szv.	Szv.	Szv.	
Budapest kpu... ind.			7-25	8-00	9-12	12-20	10-10
Kőbánya felső p. u. ...				8-10		12-30	10-20
Rákos ...			7-37	8-17	9-13	12-37	10-27
Maglód ...				8-44		1-18	10-55
Gyömrő... ..				9-52		1-26	11-03
Mende ...			8-04	9-00		1-36	11-13
Süly-Sáp ...				9-11		1-52	11-21
Tápió-Szeceő ...				9-21		2-07	11-31
Nagy-Káta ...				9-41	3-04	2-32	11-51
Tápió-Szele ...				9-58		2-52	12-01
Tápió-Györgye... ..				10-09		3-04	12-12
Ujszász ... érk. ind.			8-59	10-24		3-21	12-23
Szolnok ... érk. ind.			8-59	10-27	8-36	3-41	12-24
Szajol ...			9-16	10-50	8-53	4-07	1-01
Pusztá-Tenyő ...			9-23	11-09	9-00	4-14	1-08
Pusztá-Pó ...			9-36	11-23	9-13	4-33	1-17
Mezőtur ... érk. ind.			10-04	12-05	4-42	5-25	2-00
Gyoma ... érk. ind.			10-05	12-10	4-43	5-26	2-01
Mezőberény ... érk. ind.			10-28	12-33	5-02	5-55	2-04
Békes-Földvár ... érk. ind.			10-34	12-40	5-03	6-03	2-05
Békes-Csaba ... érk. ind.			6-07	1-04	5-22	6-12	2-06
Kigyós ... érk. ind.			6-20	1-13	5-30	6-19	2-07
Kétegyháza ... érk. ind.			6-23	1-15	5-32	6-21	2-08
Országút ... érk. ind.			6-42	1-28	5-43	6-32	2-09
Bánhidl major ... érk. ind.			7-09	1-13	2-05	5-53	2-10
Lökőháza ... érk. ind.			7-24	2-17		6-08	2-11
Kurtics ... érk. ind.			7-43	11-30	2-29	6-16	2-12
Sofronya ... érk. ind.			7-47	11-30	2-34	6-21	2-13
Sofronya ... érk. ind.			7-58			6-32	2-14
Sofronya ... érk. ind.			8-03			6-37	2-15
Sofronya ... érk. ind.			8-13	2-51		6-47	2-16
Sofronya ... érk. ind.			8-36	11-54	3-05	6-55	2-18
Sofronya ... érk. ind.			8-51	3-15		7-10	2-19
Arad ... érk. ind.			9-10	12-12	3-29	7-19	2-20

Arad-Tövis.							
Állomások	Tvsz.		Gyv.		Szv.		Tvsz.
	Tvsz.	Gyv.	Szv.	Gyv.	Szv.	Tvsz.	
Arad ... ind.	10-15	12-22	2-30	4-02	7-04	5-51	8-35
Glogovác ...	10-33		2-44	4-13		6-09	8-48
Mondorlak ...	10-43		2-53			6-18	8-57
Györök-Ménas ...	11-10		3-13	4-35		6-38	9-06
O-Paulis ...	11-19		3-20			6-47	9-15
Paulis ...	11-31		3-33	4-48		7-00	9-27
Baraczká ...	11-38		3-39	4-51		7-07	9-34
M.-Radna (é.) ...	11-50	12-56	3-49	4-59	7-16	7-22	9-42
Milova-Odvos ...		12-57		5-09	7-16	7-22	9-42
Konop ...				5-24		7-34	9-50
Berzova ...				5-40		7-54	10-08
Soborsin ...				6-03	8-08	8-08	1-17
Zám ...			1-50	6-55	8-12	8-47	2-06
Mar.-Illye ...			2-09	7-22	9-01	9-13	2-18
Déva ...			2-31	8-05	9-24	9-27	2-20
Piski ... (é.) ...			2-56	8-14	9-24	9-27	2-20
Szászváros ... (é.) ...			3-07	8-53	10-01	10-41	2-29
Alvincz ... (é.) ...			3-32	9-18	10-13	10-57	2-34
Gy.-fehérv. (é.) ...			4-01	10-30	11-01	11-41	2-43
Tövis ... (é.) ...			4-16	10-35	11-02	12-11	2-48
Tövis ... (é.) ...			4-27	10-46	11-13	12-24	2-59
Tövis ... (é.) ...			7-00	10-58	11-14	12-31	3-12
Tövis ... (é.) ...			7-36	11-25	11-35	12-58	3-18

Tövis-Arad.							
Állomások	Szv.		Gyv.		Szv.		Tvsz.
	Szv.	Gyv.	Szv.	Gyv.	Szv.	Tvsz.	
Tövis ind.	3-33	3-55	8-55	2-00	8-15	9-15	
Gy.-fehérv. (é.) ...	3-55	4-23	9-30	2-28	8-11	9-11	
Alvincz (é.) ...	4-23	4-45	11-36	3-33	8-15	9-15	
Szászváros (é.) ...	4-45	4-55	11-47	2-48	8-15	9-15	
Piski (é.) ...	4-55	5-33	12-05	2-52	8-21	9-21	
Déva (é.) ...	5-33	5-55	12-33	3-33	8-16	9-16	
M.-Illye (é.) ...	5-55	6-15	12-50	3-57	10-11	11-11	
Zám ...	6-15	6-29	1-05	4-12	10-27	11-27	
Soborsin ...	6-29	6-41	1-16	4-27	10-37	11-37	
Berzova ...	6-41	6-54	1-27	4-38	10-47	11-47	
Konop ...	6-54	7-11	1-42	4-50	11-02	12-02	
Milova-Odv. ...	7-11	7-23	1-53	5-01	11-12	12-12	
M.-Radna (é.) ...	7-23	7-30	2-09	5-10	11-22	12-22	
Baraczká... ..	7-30	7-41	2-16	5-17	11-32	12-32	
Paulis ...	7-41	7-56	2-27	5-28	11-42	12-42	
O-Paulis ...	7-56	8-11	2-38	5-39	11-52	12-52	
Györök-Ménas ...	8-11	8-26	2-49	5-50	12-02	13-02	
Mondorlak ...	8-26	8-41	2-59	6-01	12-12	13-12	
Glogovác ...	8-41	8-56	3-10	6-12	12-22	13-22	
Arad ... é.	7-48	8-08	10-50	4-01	8-50	4-16	8-28

Arad-Temesvár-Józsefváros.			
Állomások	Szv.		Vv.
	Szv.	Vv.	
Arad ... ind.	6-15	12-17	5-00
Uj-Arad ...	6-25	12-28	5-21
Németh-Ságh ...	6-42	12-44	5-47
Vinga ...	6-55	12-56	6-14
Orczyfalva ...	7-06	1-07	6-26
Merczfalva ...	7-16	1-17	6-36
Szt.-András ...	7-27	1-28	6-47
Temesvár-Jv. ... érk.	7-44	1-45	7-04

Temesvár-Józsefváros-Arad.			
Állomások	Vv.		Szv.
	Vv.	Szv.	
Temesvár-Jv. ... ind.	8-25	2-10	9-17
Szt.-András ...	8-49	2-28	9-31
Merczfalva ...	9-07	2-42	9-49
Orczyfalva ...	9-22	2-52	10-01
Vinga ...	9-45	3-03	10-11
Németh-Ságh ...	10-03	3-16	10-29
Uj-Arad ...	10-27	3-33	10-48
Arad ... érk.	10-40	3-42	10-51

Tekintve, hogy az egész készlet tulajdonunkba ment át, ajánljuk a sürgős megrendelést, mert ha e készlet elfogy, ugy többé nem lesz az ilyen potlom áron beszerezhető.

Kiadóhivatalkóban.

Aradvármegye nagy fali

vászonra huzva 7 korona,

4 KORONÁÉRT

108-144 cm. nagyságban, melynek eddigi ára 10 korona volt, leszállított áron

Térkép

Aradvármegye nagy fali

A milis. vallás- és közoktatásügyi miniszter úr által jóváhagyott

318—1906. g. sz.

Árlejtési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági szöke a város közönsége által vendéglőben elszállásolandó átvonuló közönségseregbe és honvéd tisztoknak elhelyezése illetve azoknak lak- s egyéb illetményekkel való ellátásának elvállalása iránt folyó évi június hó 25-én d. e. 10 órakerületet tart.

Kikiáltási ár: az árlejtési feltételek mellett lévő árjegyzék szerint. Bánatpénzül letesendő 200 korona készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árlejtésen részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezárta a szóbeli árlejtés megkezdése előtt nyújtandók be, s csak akkor vétnek figyelembe, ha azokhoz a bánatpénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árlejtési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árlejtési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árlejtést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági szöke 1906. évi június hó 11-én tartott üléséből.

Kiadta:

Dr. Angel, S. K.
aljegyző.

11863—1906.

Hirdetmény.

Az 1883. évi XLIV. t. cikk 16. illetve 18. § a értelmében közhírré tesszük, hogy:

A) a városi közegek által az 1905. évre való érvénnyel kivett I—II. osztályu kereseti adó, földadó, ennek általános jövedelmi pótdója, fegyveradó, országos betegápolási pótdó, gazdasági cseléd és munkás segélypénztári járuléka, — az 1905—1907. évekre való érvénnyel kivett házadó és ennek általános jövedelmi pótdója, továbbá:

B) a királyi pénzügyigazgatóság által az 1905. évre való érvénnyel, állandó illetmények után kivett IV. oszt. kereseti adó, tőkekamatadó és hadmentességi díjra vonatkozó kivétési lejtromok azon czélból tételnek folyó június hó 15-én kezdődő 8 napi közszemlére a városi adóügyi osztály I. számú helyiségében; hogy netáni felszámolásukat azon adózók, kik a sérelmezett adónemmel már az 1904. évben voltak megróva; a lejtrom kitételének napját — azon adózók pedig, kik a sérelmezett adóval ezuttal első ízben rovatnak meg, — adóterozásuknak az adókönyvecskébe történt bejegyzésük követő 15 nap alatt bélyegtelen kérvényben előterjeszhetik.

A városi közegek által kivett "A" alatt felsorolt adónemek közül a gazdasági cseléd és munkássegélypénztári járuléka elleni felebezések a polgármesternél és a kir. pénzügyigazgatóság által kivett és B. alatt felsorolt adónemek elleni felebezések az aradi kir. pénzügyigazgatóságnál adandók be.

Erről azzal értesítjük a város közönségét, hogy elkésve beadott felebezések tárgyalatlanul fognak elutasítottatni.

Arad, 1906. évi június hó 15-én

A városi tanács.

Könyvkötészetünkben**egy ügyes fiu**

valamint

géptermünkben

két középiskolát jó sikerrel

végzett erős

f i u**tanulónak****felvétetik.**

Bövebbet a kiadóhivatalban.

Vendéglő és sörcsarnok megnyitás!

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy az igazságügyi palotával szemben, az új luth. bérházban egy a kor modern igényeinek mindenben megfelelő

sörcsarnokot

nyitottam.

Kitünő jó magyar konyha. Naponta friss csapolású kőbányai sör, friss villásreggeli és hideg felvágott kapható.

Tisztán kezelt italokról, valamint pontos kiszolgálásról gondoskodva van. — A m. t. közönség b. pártfogását kérve, maradtam hazaftias tisztelettel

Zámbó Samu,

vendéglős.

1277

10998—1906. sz.

Hirdetmény.

Arad szab. kir. város tötvényhatósági bizottságának 4986/131—1906. sz. alatt kelt határozata nyomán a város részletes felvételére és térképezésére pályázatot hirdünk.

A pályázatban csak is magyar honos oklevelés mérnökök vehetnek részt.

A zárt írásbeli ajánlatok legkésőbb 1906. évi július hó 31-ik napjának d. e. 10 órájáig lepecsételt borítékban a polgármester urnának adandók át, a ki azokat felbontás végett a tanácshoz átteszi.

Bánatpénzül 2000 korona szóval Kettőezer korona pénzben vagy óvadékképes értékpapirokban a városi házipénztárban letétbe helyezendő s az erről szóló letéti elismervény 1 koronás bélyeggel ellátott ajánlathoz melléklendő.

Az összes munkálatok 1 év alatt befejezendők.

Az ajánlattevő az általános és műszaki feltételeket ismeri s azoknak magát aláveti.

Az általános és műszaki feltételek és térkép a városi mérnöki hivataltól díjmentesen megkaphatók, mely feltételek és térkép az ajánlathoz aláírva csatolandók.

Arad szab. kir. város tanácsának 1906. évi június hó 2-án tartott üléséből.

A városi tanács.

11473—1906. sz.

Hirdetmény.

A m. kir. honvédelmi minisztériumnak rendelete értelmében ezen közhírré tesszük, hogy a város közönsége által a honvéd hadapród iskolánál létesített alapítványi helyek egyike a folyó tanév végén üresedésbe jön, s az 1905—1906. tanév kezdetén betöltetni fog.

Ezen alapítványi hely elnyerésére vonatkozó s a pályázati hirdetmény értelmében kellően fel szerelt kérvények f. é. június hó 30-ig bezárólag Arad szab. királyi város polgármesteréhez nyújtandók be.

A pályázati feltételek a városi katonai ügyosztályban betekintheők. Arad 1906. évi június hó 5-én.

A városi tanács.

11868—1906. sz.

Hirdetmény.

Az 1906. évi május hónapban engedélyezett italmérések várható forgalmáról az aradi m. kir. pénzügyőri biztos által küldött összeírású jegyzék 5 darab ívét az állami jövedékről szóló 1899. évi XXV. t. cz. 17. §-a és az erre vonatkozó utasítás 17. §-a értelmében 1906. évi június hó 21-ik napjától számítandó 8 napra közszemlére azzal tesszük ki, hogy azokat az érdekeltek, névszerint Dobay Sándor, Kling Jakab, Weisz Nátán, Arad begyaljal szőlősgazdák szövetségese és Szabó Mihály, a kik italmérést engedélyt kaptak, nemcsak megtekinthetik, hanem az azokban kitüntetett forgalmi adatokra nézve úgy nevezettek, mint az aradi kereskedelmi testület és ipartestület is nyújthatnak be a város fogyasztási adófelügyelőségénél észrevételeket.

Arad, 1906. évi június hó 16-án.

A városi tanács.

Az egyesült acetylen világítási r. t. Budapest délmagyarországi vezérképviselői.

KRISER TESTVÉREK

Telefon 785. Temesvár, Józsefváros. Telefon 785.

Ajánljuk pormentes, egyenletes szemnagyságu Carbunkat, mely a gázt lassan fejleszt. 15° Celsiusnál és 760 mm. légnyomásnál 290—300 liter acetyliengáz nyereséért jótállunk.

Árak: 488

1—3 mm. kor 34	} temesvári raktárunkban.
4—7 " " 33	
8—15 " " 32	
16—35 " " 31	

(darabokban)

ALAPITTATOTT 1858 - B A N .**Szalonnát****Szalonnasót****Gépolajokat****Petroleumot****Kocsikenőcsöt****legolcsóbban**

ajánl

Éles Ármin

fűszer és esemege kereskedő.

VÁROSI ÉS MEGYEI TELEFON 44. SZ.

267—1906. g. sz.

Árverési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a városi szin- és bérház épületben lévő sörcsarnok és hozzá tartozó lakásnak folyó évi november hó 1-től való bérbeszállásáról 1906. évi május hó 28-án d. e. 10 órakor árverést tart.

Kikiáltási-ár: 10150 korona évi bér.

Bánatpénzül leteendő a kikiáltási ár 10% a készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árverésen részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árverés megkezdése előtt nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánatpénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árverési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árverési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árverést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székeinek 1906. évi május hó 21-én tartott üléséből.

Kiadta:

Varjassy Lajos s. k.
gazd. tanácsnok.

Hirdetmény.

Arad szab. kir. város tanácsa részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a f. évi nyári országos vásár július hó 6-án kezdődik s öt napon át azaz 1906. évi július hó 10-éig bezárólag tart.

Szarvasmarha Ausztriába szállítható, lo azonban nem szállítható.

A felhajtás mindennemű átlatra nézve a belforgalomban szabad.

Arad, 1906. évi június hó 12-én

A városi tanács

Vidéki fogyasztási szövetkezet részére**üzletvezető kerestetik**

fizetés és üzleti nyereség részesedés mellett.

Czím megtudható a kiadóhivatalban. 1568

Az 1902. évi versenyző ipar és gazdasági kiállításon és az 1901. évi makói ipar és gazdasági kiállításon a nagy díszoklevéllel kitüntetve.

WEGENSTEIN C. L.

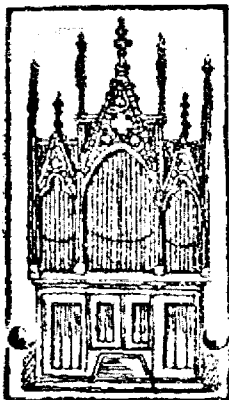
ELSŐ DÉLMAGYARORSZÁGI

ORGONA-ÉPÍTŐ MINTÉZET (villamos územre berend.)
TEMESVÁROTT.

Szállít kitűnő, legújabb rendszer szerint készített

pneumatikus
orgonákat

bármily nagyságban a legolcsóbb árák mellett.

Javítások, átalakítások és hangolások átvetetnek, olcsón és kitűnő szakértelemmel eszközöltetnek.

Bővebbi felvilágosítással és költségvetéssel szívesen szolgálunk.

Az 1896. évi kiállításon a nagy millenniumi éremmel kitüntetve.

Hirdetés.

Arad szab. kir. város törvényhatósági bizottságánál 1906. évi június hó 22-ik napjának d. u. 4 órájára rendkívüli közgyűlést hirdetek, melyre a tisztelt törvényhatósági bizottsági tag urakat ezennel meghívom.

Tárgy: a vízvezetési művek megváltására, az 1907. évi július 1-iki hatállyal kitűzött határidőnek 1907. évi szeptember hó 1-én napjára leendő elhalasztása iránt.

Arad, 1906. évi június hó 19-én.

Gróf Károlyi Gyula,
főispán.

Csodásan és rögtön hat lábizzadás ellen**Dr. Tsajkovszky-féle szer**

Ha ezen folyadékkal naponta egyszer megdörzsöljük a lábakat, akkor kétszeri alkalmazás után teljesen és biztosan megszűnik a cipők, illetőleg a lábak undorító büze.

Egy üveg ára 1 korona.

Főraktár: 3871

G. Földes Kelemen

gyógyszerésznél

Arad, Deák Ferencz-utca.

A Franklin-Társulat kiadása.**A Magyar Remekírók**

a magyar irodalom főműveit
kilenczedik sorozata most jelent meg a következő kötetekkel:

Deák Ferencz munkáiból I. kötet. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta *Wlassics Gyula*.

Magyar népdalok. Sajtó alá rendezte bevezetéssel ellátta *Endrődy Sándor*.

Mikes Kelemen törökországi levelei. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta *Erődi Béla*.

Petőfi Sándor munkái. I. és II. kötet. Kisebbségi kötetek. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta *Badics Ferencz*.

A már előbb megjelent nyolcz sorozatban a következő művek jelentek meg:

Arany János munkái. I. II. III. és IV. kötet. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta *Riedl Frigyes*.

Arany László munkái. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta *Koema Andor*.

Bajza József munkái. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta *Badics Ferencz*.

Balassa Bálint báró és Zrínyi Miklós gróf. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta *Széchy Károly*.

Csiky Gergely színművei. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta *Vadnai Károly*.

Czokonai V. Mihály munkái. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta *Bánóczy József*.

Czuczor Gergely költői munkái. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta *Zoltány Irén*.

Eötvös József báró munkáiból. I. kötet. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta *Voinovich Géza*.

Garay János munkái. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta *Ferenczi Zoltán*.

Gyöngyösi István munkái. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta *Badics Ferencz*.

Gvadányi József és Fazekas Mihály. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta *Negyessy László*.

Katona József és Teleki László gróf. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta *Rikos Jend*.

Kazinczy Ferencz műveiből. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta *Vacsy János*.

Kemény Zsigmond báró munkáiból. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta *Gyulay Pál*.

Kisfaludy Károly munkái. I. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta *Heinrich Gusztáv*.

Kisfaludy Sándor munkái. I. és II. kötet. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta *Heinrich Gusztáv*.

Kölcsey Ferencz munkái. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta *Angyal Dávid*.

Kossuth Lajos munkáiból. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta *Kossuth Ferencz*.

Kurucz költészet. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta *Erdélyi Pál*.

Madách Imre munkái. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta *Alexander Bernát*.

Pazmány Péter munkáiból. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta *Frankó Vilmos*.

Radviczky Gyula összes kötetével. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta *Koroda Pál*.

Gróf Széchenyi István munkáiból. I. kötet. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta *Berzeviczy Albert*.

Szigligeti Ede színművei. I. és II. kötet. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta *Bayer József*.

Tompa Mihály munkái. I. II. III. és IV. kötet. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta *Lévay József*.

Vajda János kisebb kötetével. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta *Endrődy Sándor*.

Vörösmarty Mihály munkái. I. II. III. IV. V. és VI. kötet. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta *Gyulay Pál*.

A Magyar Remekírók gyűjteménye tizenegy 5 kötetes sorozatban jelenik meg. A teljes 55 kötetes munka ára 220 korona. Az ennek kiegészítőjeként megjelent Shakspeare összes művei hat kötetbe kötve ára 30 korona, melyet a Magyar Remekírók vevői 20 korona kedvezményesen aron kapnak. — Megrendeléseket elfogad minden könyvkereskedés és a

Franklin-Társulat magyar irodalmi intézet és könyvnyomda. (Budapest, IV., Egyetem-utca 4.)

APRÓ HIRDETÉSEK.

AKIK

ismeretség híján

házasárra, sevelőre, élelveselőre, könyvelőre, segédre, lapára, gazdaságra, kulcsárra, vasszallásra, kertiárra,

kulcsárnóra, gazdaságnyira, szakácsnóra, szobalányra, hási- vagy ipodasolásra, pénzeszedőre, házmesterre, stb.-re van szükség.

AKI

házasárra kíván

házasárra, házi-velőre, vasszallásra,

házasárra, házi-velőre, kocsit, kocsit,

AKI

házasárra kíván házasárra kíván házasárra kíván

ARADI KOZLONY kis hirdetés

rovatai használja.

Házat keresek!

Öt-hat szobás földszintes házat keresek bérbe, esetleg megvételre a belváros valamelyik forgalmas utcájában. Lehetőleg a Batthyány-, Széchényi-, Perényi-, vagy Ferdinánd-utcákban. Értesítések e lap kiadóhivatalába küldendők „Földszintes ház” jel alatt.

Aradmegyében

egy jó forgalmu fűszerüzlet ital mérési engedéllyel és házzal együtt eladó. — Bővebbet a kiadóhivatalban. 1651

Egy csinos 2 szobás lakás,

megfelelő mellékhelyiségekkel együtt Karolina-utca 2. szám alatt elköltözés miatt augusztus hó 1-re kiadó. 1662

Irodai munkálatokra

kerestetik megbízható kisasszony, ki hába nélkül számol és jó írással bír. Sajátkezűleg írt ajánlatok küldendők V. 17. Arad, Postarostán. 1674

Dr. Wolfner Pál

a Socializmus története füzve 2 körtve 3 kor. **INGUSZ I. ÉS FIA** könyvkereskedésében Telefon 517 285

Megvételre keresek

egy jó karban lévő könnyű féderes két üléses kocsit, esetleg egy lóra is használható legyen. Peter nelly Béla, Buttyin 1668

1959—1906. sz. pm.

Hirdetmény.

Nóhai Pálfi Józsefné szül.: Kishalmy Klementina emlékeztetere idősb Kishalmy Ferencz által tett alapítvány kamataira ezzennel pályázatot hirdetek.

Az alapítvány kamatai kiházasítási jutalomként kerülnek kiosztásra, s arra csak a városi árvaházban nevelt aradi illetőségű leányok tarthatnak igényt.

Felhívotnak tehát mindazok, kik ezen alapítványi összeget könnyen óhajják s a fentemlített körülményeket igazolni képesek, hogy kérvényüket hozzám f. évi július hó 15-ig bemutatassák.

Arad, 1906. évi június hó 20-án.

Institúris Kálmán. kir. tanácsos, polgármester.

11866—1906.

Hirdetmény.

Az 1883. évi XLIV. t. cz. 18. § a értelmében közhírré tesszük, hogy az 1906—1907. évkre való érvényesülési kivételű III. oszt. kezesi adóra és az 1906—5. évre való érvényesülési kivételű nyilvános számadásra kötelezett vállalatok adójára vonatkozó adókiszámítási javaslatoik folyó június hó 15-én kezdődő 8 napra oly czélból tételnek a városi adóügy osztály 1. sz. helyiségében közszemlére, hogy azokat mindenki megtekinthesse s az öt vagy másokat illető adója vaslatokra nézve netalán észrevételeit a fentl. határidő alatt írásban a kir. pénzügyigazgatóságnál, utóbb az adókivető bizottságnál szóval is előterjeszthesse.

Arad, 1906. évi június hó 15-én

A városi tanács.

Egy jó karban lévő veres rézüst

hozzávaló üstházzal, s egy Singer-féle varrógép olcsón eladó Weltzer János-utca 17. sz. Bővebbet a házmesternél. 1670

Egy 17—20 éves fiatal leány,

ki II—IV. polgári iskolát végzett, egy 8 éves leány mellé július—augusztus hónapokra mint bonne azonnal felvétetik. Czim a kiadóhivatalban. 1666

Nagymennyiségű

maculatura

jutányos áron

eladó.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

MOLL-FELE SEIDLITZ-POR

A MOLL A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása legmakacsabb gyomorbajok, festi hántalmak, gyomorgöres és gyomorhév, rögzött székrekedés, maj bántalmak, vértórtulás, aranyer és a legkülönbözőbb női betegségek ellen a jeles háziszser, mely évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett. — Ára egy lepecsételt eredeti doboznak 2 korona. — Hamisítások törvényileg fenyítettek.

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Mollnak védjegyét és aláírását tünteti fel.

MOLL-FELE SOS-BORSZESZ

Moll-féle SOS-Borszesz nézetesen mint fájdalomcsillapító bedörzsölési szer, köszvény, csusz és a meghülés egyéb következményeinél legismertesebb népszerszer. — Egy önozott eredeti üveg ára 1 kor. 90 fill.

csak akkor valódi ha

mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel és „A MOLL'S FRAUENBILD” és „SOS”

MOLL-féle gyermekszappan.

Legfinomabb, egészen új rendszer szerint előállított gyermek és hölgyiszappan gyermekek és felnőttek okszerű bő-ápolása. Egy darab ára 40 fill. 5 darab kor. 1'80 fill. Minden darab gyermekszappan a MOLL-védjeggyel van ellátva. — Főszékhely: BÉCS, I., Tuchlauben 9. sz.

MOLL A. gyógyszerész, os. és kir. udvari szállító által.

Bécs, I., Tuchlauben 9. sz.

Vidéki megrendelések naponta postautánvét mellett teljesítetnek. A raktárakban tessék határozottan MOLL A. aláírásával és védjeggyel ellátott készítményeket kérni. Aradon kapható: FÖLDES KELEMEN és HAJÓS ÁRPAD gyógyszerárában. 3804

1571—1906.

Magyarpécska község előjáróitól

Árverési hirdetmény.

A Magyarpécska község tulajdonát képező marosi kompvámszedési jog Magyarpécska községhezánál 1906. évi június hó 29-én d. e. 9 órakor 1907. évi január 1-től 1909. év december hó 30-áig terjedő 3 évre nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek haszonbérbe fog adatni.

Kikiáltási ár egy évre: 3600 korona.

A kikiáltási árnak 50%-a óvadékképen leteendő.

Kelt Magyarpécskán, 1906. évi június hó 18-án.

Povázsay Soma,

főjegyző.

1669

Nagy János,

bíró.

Schweitzli himzés maradékok felárban, czérna és pamutvászon maradékok!

Szives figyelmét kérjük!

Alant jegyzett áruk egy likvidált gyár tömegeladásából származnak. Ritka alkalom, mindenképp jó és új áruk olcsón beszerezhetők!

Dupla ajour asztalnemű kombinált garnitúra:

- 1 abross 160x310 12 személynek
1 „ 160x160 6 „
12 salveta 70x70 ebédhez
12 „ 40x40 desserthez.

Ezen kombinált garnitúra együtt összesen 20 forint.

Legnépszerűbb dupla damast garnitúra együtt összesen 28 forint.

Írlandi czérnavászon maradékok ismét kaphatók. Batisztszerű legfinomabb minőség maradékok 60 centől 3 mtrig.

Egyes fehér damast abrossok és salveták leszállított áron. 3811

Schweitzli himzés maradékok felárban, czérna és pamutvászon maradékok!

Szines kávék készletek szinte dupla ajouros jó mosók:

sárga, rózsaszín, kék és fehér alap szines széllel.

1 kávé garnitúra 6 személyre 3 frt 75 kr.

ROSENBLÜH H. ÉS TÁRSA.

Szőnyegmaradékok meglegő olcsón!